

Besluitenlijst (digitale) vergadering gemeenteraad Roerdalen

op donderdag 5 november 2020

Aanwezig (digitaal)

Voorzitter: mw. mr. M.D. de Boer-Beerta
Griffier: R.J.J. Notermans

Leden: J.G.G. Cremers, CDA
A.J.T. Joris, CDA
J.J.G. Roubroeks, CDA
J. Vogels, CDA
L.M.E.G.M. Wolters, CDA
mw. G.J.C.M. van Elmpt, Democraten Roerdalen
J.H. van Kruchten, Democraten Roerdalen
F.C. Peeters, Democraten Roerdalen
H.M.V. van der Linden, Ons Roerdalen
mw. M.J.A. Thevissen, Ons Roerdalen
mw. J.C.L. Aelen, PvdA
M. van Baden, PvdA
mw. K. Hermans-Roelofs, Roerstreek Lokaal!
W.L.C. Van Pol, Roerstreek Lokaal!
R.H.G. Slangen, Roerstreek Lokaal!
mw. L. Vestjens, Roerstreek Lokaal!
P.H.A. van der Vorst, Roerstreek Lokaal!
A.G.M. Wolters, Roerstreek Lokaal!
H.L.M. Nijskens, VVD

Tevens aanwezig (digitaal)

Wethouder(s): mw. E.W.A.M. Cuijpers
A.C.A.G. Smits
J.G.A.M. den Teuling

Gemeentesecretaris: J.J.W.M. L'Ortije

Verslaglegging: R.J.J. Notermans

Verhinderd

Leden: -

Opening

De vergadering wordt geopend om 19.31 uur. Het getrokken volgnummer, dat bepaalt bij welk lid ingeval van hoofdelijke stemming de stemming begint, is nummer 11, de heer W. Van Pol.

1. Vaststelling raadsagenda 5 november 2020

Zonder stemming besluit de raad de voorliggende agenda van de vergadering van 5 november 2020 vast te stellen.

2. Spreekrecht burgers

Er wordt met inachtneming van de criteria zoals opgenomen in het reglement van orde van de gemeenteraad geen gebruik gemaakt van het spreekrecht.

3. Lijst ingekomen stukken

Zonder stemming besluit de gemeenteraad kennis te nemen van de lijst ingekomen stukken (periode 12/09/2020 – 23/10/2020).

4. Besluitenlijst raadsvergadering 24 september 2020

De gemeenteraad besluit, zonder stemming, tot vaststelling van de besluitenlijst van de raadsvergadering van de gemeente Roerdalen van 24 september 2020.

5a. Programmabegroting 2021-2024

In het kader van de verslaglegging zijn de schriftelijke bijdragen van de raadsfracties in 1e termijn, alsmede de reactie daarop van het college van de burgemeester en wethouders in 1e termijn, als bijlagen toegevoegd aan de onderhavige besluitenlijst.

De heer J. Cremers dient namens de fracties van het CDA, Democraten Roerdalen en Roerstreek Lokaal!, een motie (registratienummer 2020M08) in, waarmee wordt voorgesteld de gemeenteraad zo spoedig mogelijk een voorstel tot wijziging van de Beleidsregel compensatie woningbouwinitiatieven gemeente Roerdalen (2019) ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen. Korteidshalve wordt verwezen naar de bij deze besluitenlijst gevoegde motie (registratienummer 2020M08).

Mevrouw G. van Elmpst dient namens de fracties van het CDA en Democraten Roerdalen, een amendement (registratienummer 2020A04) in, waarmee wordt voorgesteld de voorgestelde bezuiniging op het mantelzorgcompliment van € 175,- naar € 150,- te schrappen. Korteidshalve wordt verwezen naar het bij deze besluitenlijst gevoegde amendement (registratienummer 2020A04).

Toezeggingen:

Wethouder J. den Teuling heeft ter vergadering de toezegging gedaan de gemeenteraad te informeren in hoeverre de gemeentelijke systematiek voor de berekening van (norm)uren voor de kostendekkendheid van leges rechtmatig is. (Toezegging nr. 2020-09)

Wethouder E. Cuijpers heeft ter vergadering de toezegging gedaan bij het opstellen van de Programmabegroting 2020-2025 nadrukkelijk te zoeken naar financiële dekking binnen het Programma Participatie, Ondersteuning en Zorg (Sociaal Domein) om de voorgestane bezuiniging op het mantelzorgcompliment van € 175,- naar € 150,- ongedaan te maken. (Toezegging nr. 2020-10)

Wethouder J. Smits heeft ter vergadering de toezegging gedaan om begin 2021 een wijziging van de Verordening starterslening gemeente Roerdalen 2019, waarbij wordt geregeld dat de regeling standaard aansluit bij de door de provincie Limburg aangehouden bedragen, ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad. (Toezegging nr. 2020-11)

Wethouder J. Smits heeft ter vergadering de toezegging gedaan om de wijziging van de Beleidsregel compensatie woningbouwinitiatieven gemeente Roerdalen (2019), in het laatste kwartaal van 2021 of zoveel eerder dan mogelijk, ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad. Het college van burgemeester en wethouders zal vooruitlopend op deze wijziging handelen in de geest van de ingediende motie (2020M08). (Toezegging nr. 2020-12)

Wethouder J. Smits heeft ter vergadering de toezegging gedaan om het voorstel van de fractie van het CDA om te komen tot 'reserve verbonden partijen' te onderzoeken en de raad hierover te informeren. (Toezegging nr. 2020-13)

Gehoord de beraadslagingen trekt mevrouw G. van Elmpt het door haar, namens de fracties van het CDA en Democraten Roerdalen, ingediende amendement 202A04 in.

Gehoord de beraadslagingen trekt de heer J. Cremers de, door hem, namens de fracties van het CDA, Democraten Roerdalen en Roerstreek Lokaal!, ingediende motie 2020M08 in.

De voorzitter legt het voorstel ter besluitvorming voor aan de raad.

De volgende raadsleden hebben vóór gestemd: W. van Pol, J. Roubroeks, R. Slangen, L. Vestjens, J. Vogels, P. van der Vorst, A. Wolters, L. Wolters, J. Aelen, M. van Baden, J. Cremers, G. van Elmpt-Huts, K. Hermans-Roelofs, A. Joris, J. van Kruchten, en F. Peeters.

De volgende raadsleden hebben tegen gestemd: M. Thevissen, H. van der Linden en H. Nijskens. Het voorstel is daarmee aangenomen.

De gemeenteraad besluit aldus, met inachtneming van de Nota van wijzigingen van 4 november 2020, overeenkomstig het voorstel van het college van burgemeester en wethouders:

1. De programmabegroting 2021 en de meerjarenbegroting 2022-2024 vast te stellen;
2. In te stemmen met het investeringsschema 2021-2024 en de hierin opgenomen kredieten voor 2021 beschikbaar te stellen;
3. Een reserve van € 1.000.000 te vormen voor de uitvoering van het plan van aanpak "Begroting in Balans";
4. Een reserve van € 4.350.000 te vormen voor het afdekken van onze tekorten tot 2024;
5. Een krediet van € 1.000.000 beschikbaar te stellen voor strategische grondaankopen;

6. In te stemmen met begrotingswijziging 2020-10 en daarmee al in 2020 € 500.000 beschikbaar te stellen voor strategische grondaankopen en begrotingswijziging 2021-1a, waarmee de reserve afdekking tekorten een omvang krijgt van € 4.350.000;
7. € 1.712.000 te onttrekken uit de reserve "Afdekken tekorten" voor het afdekken van het tekort in het begrotingsjaar 2021.

5b. Effecten septembercirculaire 2020 en overige bijstellingen die reeds in de raad zijn behandeld

De voorzitter legt het voorstel ter besluitvorming voor aan de raad.

De gemeenteraad besluit, zonder stemming en met inachtneming van de Nota van wijzigingen van 4 november 2020, overeenkomstig het voorstel van het college van burgemeester en wethouders:

1. In te stemmen met de verwerking van de effecten van de septembercirculaire 2020 voor de jaren 2020 tot en met 2024.
2. De tekorten voor de jaren 2021 tot en met 2023 als gevolg van deze effecten te dekken uit de reserve "Afdekking tekorten".
3. De extra bijdrage aan het servicecentrum MER als gevolg van begrotingswijziging 2020-5 van € 183.599 te verwerken in 2020, waarbij deze kosten deels worden gedekt uit:
 - o hogere inkomsten voor de uitvoering van de TOZO regeling (€ 96.372)
 - o bestaand budget voor uitvoering participatie en sociaal wijkteam (€ 39.106)
 - o Het restant € 48.121 wordt ten laste gebracht van het resultaat.
4. Het administratief verwerken van het voorbereidingskrediet Holsterveld van € 50.000.
5. In te stemmen met begrotingswijziging 2020-13 en 2021-1b die het gevolg zijn van bovenstaande besluitvorming.

De voorzitter sluit de vergadering om 23.43 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 16 december 2020.

De griffier,

R.J.J. Notermans

De voorzitter

mr. M.D. de Boer-Beerta

Begroting 2021 - eerste termijn

De vooraankondiging van de kaderbrief in juli was niet mals: er moet fors ingegrepen worden in de begroting van onze gemeente, willen we die sluitend krijgen. In onze begrotingsbijdrage van vorig jaar schetsten we al dat de 'wereld een stuk complexer en minder zeker geworden is'. Nu een jaar verder, blijkt dit meermaals waar geworden te zijn. Er is grote onzekerheid in gemeenteland over de Rijksbijdragen aan de lagere overheden, maar bovenal heeft Covid-19 de wereld op zijn kop gezet.

In de zomer is er keihard gewerkt door de gehele organisatie om de negatieve ontwikkelingen om te buigen en inzichtelijk te maken aan welke knoppen gedraaid kan worden. Waar kan het een tandje minder? Wat betekent dat? En er is ook andersom geredeneerd. Hoe kunnen we investeren voor de lange termijn. De ideeën zijn besproken in een werkgroep, bestaande uit raads- en commissieleden, suggesties zijn aangedragen en de organisatie heeft dit verder uitgewerkt met het college van B&W. Een indrukwekkend werk dat in heel korte tijd gerealiseerd is, een compliment is hier op zijn plek. Zeker wanneer het werken ook vaak op afstand moest.

Financiën spelen de prominente rol, en de focus moet op de kerntaken liggen. Het doet ons deugd te merken dat de keuzes zorgvuldig gemaakt zijn en dit niet direct ten koste gaat van alles dat door en voor onze inwoners de laatste jaren is opgebouwd. Accommodaties en ruimtelijke omgeving zijn voor de hand liggende, wellicht makkelijke slachtoffer-portefeuilles, maar hebben de laatste jaren al fors ingeleverd. Voor Roerstreek Lokaal mag daarom de focus elders liggen, al is er nog degelijk een (bescheiden) risico voor het aflossen van leningen door de dorpshuizen en het zwembad in Melick, met wederom Covid-19 als spelbreker.

Er zijn heel veel zaken die we anders willen doen dan we gewend zijn. Dit brengt onzekerheid met zich mee en maakt de risicoparagraaf des te belangrijker. Roerstreek Lokaal wil dat we vooral de focus leggen op **sturing en risicobeheersing**. We gaan straks op gebieden aan de slag die voor de gemeente relatief nieuw zijn en steken daar een hoop geld in. Daarnaast heeft ergens over de grens gaan meteen consequenties. Beste college, hoe gaat u hier vinger aan de pols houden en ons, de raad, op gezette tijden de informatie geven om te kunnen bijsturen?

De risicomatrix op pagina 118 is voor onze fractie een belangrijk instrument om de voornaamste risico's in beeld houden. We willen hierbij wel opmerken dat risico's met een waarschijnlijkheid van 40-60% een hoge kans van optreden hebben. *Ter vergelijking: als de kans dat wanneer je met een blinddoek de weg oversteekt 50% is dat je aangereden wordt, zullen weinig mensen dat risico durven lopen.* De herverdeling van de algemene uitkering en het omvormen van het sociaal domein verdienen hierom bijzondere aandacht.

Voor het eerst in vele jaren gaan we de **belasting (OZB) verhogen**, meer dan de 'normale' prijsindexering. We zitten nu ook boven het landelijk gemiddelde. Deze verhoging doorvoeren is zeker niet prettig om te doen. Er moet dus echt wat gebeuren, we moeten echt actie ondernemen als we willen voorkomen dat de belastingdruk de komende jaren nog verder oploopt. Roerstreek

Lokaal! vindt dat onze inwoners niet de dupe van alles moeten zijn de komende jaren, we willen daarom vooral inzetten op acties om verhogingen te voorkomen.

We moeten daarom ook kritisch zijn op hoe we dingen aanpakken. Het kostendekkend maken van **leges** is een van de voorstellen extra inkomsten te genereren. Het voorstel is dit in 2021 met 33% te verhogen. De vraag die we ons hierbij stellen is of we wel alle leges kostendekkend willen maken? Het mag de gemeente soms ook wat waard zijn als mensen plannen hebben van evenement tot bouw. Voordat Roerstreek Lokaal! hierin een definitief standpunt neemt, willen we in meer detail weten welke leges kostendekkend gemaakt wordt, waarin de fasering in jaren, het absolute bedrag en het percentage kostendekkendheid inzichtelijk zijn. Dit moet van tevoren goed in beeld gebracht worden.

Een ander aspect van hoe de **organisatie** zelf dingen anders aan kan pakken is het leren van het feit dat we nu door de komst van het **coronavirus** veel dingen anders en beperkter moesten doen. Maar dit bleek zeker mogelijk. Hier moeten we echt conclusies uit trekken en van leren. Het is goed om terug te lezen dat met een bezem in de hand ook in huis goed naar deze zaken gekeken wordt.

Citaat: "In 2020 gingen we noodgedwongen tijdens de 'intelligente lockdown' rigoureus anders werken. Vooral het digitaal werken en digitaal vergaderen zijn in een stroomversnelling gekomen. De goede ervaringen die we hebben opgedaan willen we behouden. Denk aan de tijdwinst die het oplevert als niet gereisd hoeft te worden of gevolgen voor de huisvesting. We vertalen dit in nieuwe afspraken en regelingen om tot de meest optimale mix van thuiswerken en kantoorwerk te komen. Ook na de coronacrisis."

Het is een grote snelkookpan geweest van anders werken, tussen collega's, inwoners en externe partijen. Veel kwam neer op werken via de digitale weg, maar er is ook werk blijven liggen. We zitten helaas nog midden in de pandemie, maar beste college, heeft u nu al inzicht in taken en werkzaamheden die wellicht ter discussie gesteld kunnen worden? Uiteindelijk dooft ook dit virus toch verder uit en kan de balans pas echt opgemaakt worden. College, kunt u ons zo snel mogelijk informeren wat de (financiële en sociale) **effecten voor Roerdalen** in de breedste zin zijn? We hebben namelijk niet de illusie dat het Rijk voor alle kosten garant zal staan.

Een ander risico zijn de **Verbonden Partijen**; samenwerkingsverbanden waar Roerdalen in deelneemt. Middels een motie is door de raad opgeroepen ook deze partijen aan te spreken op hun morele plicht om ook de broekriem aan te halen. Er wordt rekening gehouden met een kleine kans op een 'nadelig exploitatiesaldo', maar wel met een forse impact als gevolg op het benodigd weerstandsvermogen (> 0,5 M€). We zullen stevig onze rol moeten pakken, zowel raad als college, om te voorkomen dat we te veel tegenvallers moeten opvangen. Welke kerntaken voeren ze uit, welke zijn noodzakelijk, wat is afgesproken en wat kan beter worden bestempeld als een ambitie van de gemeenschappelijke regeling of het samenwerkingsverband? Het wordt des te belangrijker op voorhand coalities te vormen met andere gemeenten. College, kunt u zo snel mogelijk de reactie op de brieven aan de samenwerkingspartners terugkoppelen?

De grootste risico's lopen we, ook in deze begroting, op het **sociaal domein**. De waarschijnlijkheid wordt als zeer reëel geschat; dus maak je borst maar nat. In eerdere begrotingen hebben we telkens

onze zorg over de beheersbaarheid van deze portefeuille uitgesproken. En ook dit jaar doen we dat weer.

Dus beste college:

- Het water staat ons aan de lippen, we moeten inmiddels gaan bezuinigen op zaken die al onze inwoners raken, omdat ons geld op gaat aan wettelijke taken en;
- Wethouder u heeft ons een prachtig verhaal verteld over de omvorming van het Sociaal Domein. Welke garanties hebben we nu? Welke consequenties worden eraan verbonden als de raad het geld niet meer ter beschikking stelt? Het is een hele sociale portefeuille, maar we missen simpelweg in het sociaal domein de zakelijkheid. Betrokken zakelijk is wat ons betreft hier het speerpunt voor de komende jaren.

We moeten het - in principe - met het door het Rijk beschikbaar gestelde budget doen. Onze grootste zorg gaat uit naar de steeds maar stijgende kosten voor Wmo en Jeugd. College, we staan achter de voorgestelde omvorming, maar vragen ons ook af we daarmee het 'gat' helemaal dichten. Pakken we het juiste gereedschap uit onze gereedschapskist om onze mensen te helpen en een duwtje in de goede richting te helpen? Roerstreek Lokaal! is er van overtuigd dat de betrokken ambtenaren hun werk naar eer en geweten doen en dat ze sturen in de eerste lijn en een aantal zaken preventief aan te pakken. In recente krantenberichten over de gemeente Beesel lezen we dat zij inmiddels de wrange vruchten plukken van haar gevoerde beleid op de zorgportefeuille. De hoofdconclusie was de vraag of de zorg niet te veel en het geld niet te weinig aandacht heeft gekregen. Dus nogmaals: er is meer behoefte aan zakelijkheid, sturing en risicobeheersing. Op gebied van de participatiewet en armoede blijven we wel binnen de begroting. Dat moet toch ook lukken voor Jeugd en Wmo?

We willen ook graag dat het college zaken afrondt en blijft oppakken. Duurzaamheid en energietransitie bleven voor ons nog te veel in papier hangen. In de begroting zijn een aantal routes en mogelijkheden benoemd, met een grote mate van onzekerheid. Welk risico wil de gemeente lopen en welk rendement levert dat op? De **energiemarkt** is 'hot' op dit moment, dus de vraag die we ons stellen is hoeverre zijn de geschetste rendementen reëel? De echte durfinvesteers hebben hun slag al geslagen, wij zitten in elk geval niet aan het stuur. De voorstellen en afwegingen zien we dan ook met interesse tegemoet. Met name het beroep dat de Provincie bij de Minister doet om grensoverschrijdend aan de slag te mogen met energieuitwisseling biedt perspectief. Voor Roerstreek Lokaal! zou de grens bij een zo groot vraagstuk geen obstakel moeten zijn, het collectief en gemeenschappelijk belang van de grensgemeenten zou moeten tellen.

Ook het **dorpshuis** in Vlodrop is nog niet afgerond en we begrijpen dat het voorstel voor Herkenbosch binnenkort in de raad komt. We hebben hier meermaals aandacht voor gevraagd. Zeker om ons goed voor te bereiden op hopelijk een nabije toekomst waarbij de gebouwen van de gemeenschap en het dorp weer een grotere rol gaan spelen, is het extra van belang dat we bij deze initiatieven niet achterop raken!

De opmars naar de nieuwe **Omgevingswet** en bijbehorende omgevingsvisie vraagt om een hele andere manier van werken en denken. Roerstreek Lokaal! is tevreden met de interactieve aanpak in

de raads werkgroep Omgevingswet. Ook de diverse manieren waarop inwoners bij dit onderwerp betrokken worden spreekt ons aan.

Tijdens de laatste beeldvormende bijeenkomst werd door de aanwezig inwoners de oproep gedaan om naar de toekomst toe iets meer ambitie te tonen en innovatiever te denken. Behouden wat er is, is niet verkeerd als je tevreden bent. Maar als je wilt behouden wat er is, zul je toch ook met de tijd mee moeten en per definitie moeten ontwikkelen.

Inwoners die die avond meedachten over de koers voor de toekomst, benoemen concrete uitdagingen als een natuur inclusieve samenleving en een gemeente waarbij de fiets in plaats van de auto centraal staat. Wij zeggen niet dat dit per sé de stippen op de horizon moeten zijn, maar zijn het wel eens met onze inwoners dat er meer ambitie en innovativiteit in onze omgevingsvisie mag komen.

De kas die klopt

Een sluitende begroting is voor Roerstreek Lokaal essentieel voor een toekomstbestendig Roerdalen. Dat lukt nu pas in 2024. We investeren in de toekomst en het blijven roerige en onzekere tijden. Wendbaarheid en snelheid zijn des te belangrijker. Zeker met de jaarlijkse bijdrage vanuit het Rijk die wisselend kan uitvallen. De kunst blijft de komende jaren dit dossier compleet te gaan beheersen; maar aan elk elastiek kent uiteindelijk een maximale rek. Ergens stopt het. Dat geldt ook voor het sociale domein.

Afsluiting

Anders dan anders sluit Roerstreek Lokaal! wat minder positief gestemd af, maar toch onderschrijven we deze begroting. Deze begroting is een prima basis om aan de slag te gaan de komende jaren. We gaan niet bij de pakken neerzitten en zetten de tering naar de nering en zoeken naar rendement.

Ons verhaal is in grote lijnen ook uw verhaal. Wij zijn zeer benieuwd naar de reactie van het college op onze inbreng en zeker ook onze kritische noot.

Eerste termijn begroting 2021

Voorzitter,

Op de voorgestelde begroting rust natuurlijk ook de realiteit waarin we ons op dit moment bevinden. Verlies van baan en daarmee zekerheid, angst, stress, ontwrichting van de thuissituatie, eenzaamheid, psychische klachten, niet behandeld worden indien er geen acute zorg vereist is, de gedachte dat het middel wel eens erger dan de kwaal kan zijn op de langere termijn. Voorzitter, dit zijn slechts enkele factoren die regelmatig benoemd worden naast het R-getal en aantal besmettingen inzake Corona waardoor de hele wereld inmiddels is getroffen.

Dit zijn factoren waaraan ook Roerdalen en haar inwoners niet van gevrijwaard zullen blijven en een zware wissel zal trekken op onze gemeente in de nabije toekomst.

Voorzitter, Het is echter ook een tijd waarin we zien hoe ongelooflijk creatief heel veel mensen omspringen met de situatie en mooie nieuwe initiatieven zijn ontstaan die na bestrijding van het virus zeker zullen blijven voortbestaan. Bedrijven en individuen die niet bij de pakken neerzitten en iedere keer opnieuw kijken naar wat wel nog kan ipv wat allemaal niet meer kan, continue blijven omdenken. En voorzitter, zonder mensen te verdelen in groepen, verdient eenieder individu respect en begrip in hoe men probeert deze crisis een plaats te geven.

If you do what you did, you get what you got!!! Dus, voorzitter, laten we een voorbeeld nemen aan de omdenkers van deze tijd en vanuit dat oogpunt een veilige maar ook gezonde gemeente te kunnen blijven voor onze inwoners.

Als fractie adviseren we U als college het 'verdienmodel' tegen het licht te houden.. Met alleen bezuinigen en belastingverhoging houden we het niet lang meer vol. Zoals bekend daalt ons eigen vermogen ieder jaar fors en duurt het niet lang voordat deze totaal verdampt is..met als negatieve trendbreuk dat er nu zelfs een niet sluitende begroting voorligt. We weten dat het sociaal domein veel van onze middelen vraagt en ook nu het virus rondwaart vergt dat nog meer van onze middelen. Echter de realiteit is dat zonder het virus ons eigen vermogen de laatste jaren al fors gedaald is.

Daarom onze oproep aan onze ambtenaren en College, denk buiten de gebaande paden, daar gaan we het niet mee redden. Het is nu crisis en binnen een crisis is veel meer mogelijk om nieuwe initiatieven bij Provincie en Rijk succesvol te introduceren. Graag dragen wij als lokaal CDA ons steentje hieraan bij. Indien iedere direct betrokkene ook, en met een positieve instelling een steentje oppakt kunnen we nu gaan werken aan het fundament voor een gezonde gemeente na een, voor eenieder individueel, ongekend zieke periode.

Samen bouwen aan een nieuw Roerdalen 3.0

Want: if you don't do what you did, you don't get what you got!

Tot zover de eerste termijn...

Programmabegroting 2021-2024

1^e termijn

De veranderende overheid waarbij Provincie en Rijk steeds meer taken naar de gemeenten doorsluizen heeft ons extra werkzaamheden bezorgd, maar helaas hebben ze niet het geld erbij doorgegeven om de kosten te kunnen betalen. Dit leidt dat we meer geld uitgeven dan we ontvangen en daardoor is onze financiële situatie niet meer in balans. Het ergste hieraan is dat we miljoenen van links naar rechts moeten schuiven, maar dat de overheid er zo wel voor zorgt dat de gemeentekas verdampt. Helaas moeten we een flinke aanslag doen op onze reserves om het gat te dichten.

Potverteren om de gaten te dichten is niet de bedoeling van onze reserves. We willen liever andere dingen doen voor onze inwoners. Denk hierbij aan veiligheid, het sociale leven en leefbaarheid, gezondheid en duurzaamheid.

De begroting staat in het teken van veranderen, aanpakken en doorpakken!

De organisatie investeert in duurzaamheid, sociaal domein en de eigen organisatie. Deze ombuiging moet uiteindelijk leiden tot een sluitende begroting in 2024.

We hebben de grote uitdaging om € 3.4 miljoen te bezuinigen en dat zal nog een helse klus worden. Jaren geleden besloot het rijk dat gemeenten minimaal 100.000 inwoners moesten hebben. En omdat het rijk aannam dat kleinere gemeenten ook minder uitgaven hebben, hebben ze het gemeentefonds voor kleine gemeenten gekort. In onze begroting hebben wij voorzichtigheidshalve al bedragen opgenomen van een daling van € 10 per inwoner in 2022 naar een daling van € 40 in 2025. (In 2022 € 206.000 minder, in 2023 € 411.000 minder en in 2024 € 617.000 minder. Dit kan uiteindelijk oplopen tot € 1 miljoen). Deze herverdeling komt bovenop de opschalingskorting van € 920.000 in 2025. Dus een totale mindering van € 617.000 + € 920.000 = € 1.537.000. Dit is een dramatische mindering.

Geld dat we dan niet meer krijgen van het rijk, maar wat we wel hard nodig hebben.

Sturing en organisatie

Om ons uit de slob te helpen wordt er een reserve gevormd van € 1.000.000 voor de organisatiekosten, dit is incidenteel geld om de organisatie structureel om te bouwen. Jaarlijks wordt hier een bedrag ad. € 250.000 uit onttrokken. Het gaat om inhuren van specifieke kennis voor het deelproject "Investeren om te renderen" dat specifieke kennis vraagt. Daarnaast vraagt de uitvoering van het plan van aanpak om een sterke sturing, monitoring en borging van de resultaten.

Tijdens het spreekuur van 6 oktober jl. werd aangegeven dat deze post na 2024 vervalst. Men denkt dan te werken in zelfsturende teams in het sociaal domein. Wij vragen ons af of het werken met zelfsturende teams voor de gemeentelijke organisatie en met name het sociaal domein, is weggelegd?

Hoe denkt de gemeente overzicht te houden en sturing te geven aan de zelfsturende teams?

Het mag duidelijk zijn dat in deze vragen onze bezorgdheid naar voren komt!

U heeft ons hier al schriftelijk op geantwoord: *"U heeft gelijk dat volledige zelfsturing teveel risico's met zich meebrengt. Dat is ook de reden dat wij streven naar meer zelfsturing bij ambtenaren en (sub)teams gekoppeld met het terugdringen van overhead en meer resultaatsturing. Wij kiezen in die lijn dus*

nadrukkelijk niet voor volledige zelfsturing, het gaat juist om meer resultaatsturing met daaraan gekoppelde control en op termijn waarschijnlijk minder teamleiders waarbij ieder onderdeel wel hiërarchische leiding blijft houden. Daarmee voorkomen we de risico's waarop u terecht wijst."

Daarnaast wilt u de verantwoordelijkheid zo laag mogelijk in de organisatie leggen, zodat ambtenaren meer autonoom kunnen handelen.

Hier hebben we toch grote vraagtekens bij, want wie controleert dan uiteindelijk nog?

Wie stuurt op de uitgaven van de te vormen reserve van genoemde € 1 miljoen?

Programma 1 Krachtige Dorpen

Afronden accommodatiebeleid

Wij vinden het belangrijk het accommodatiebeleid zo snel mogelijk en op een goeie manier af te sluiten (bij voorkeur in deze raadsperiode). Ook dit draagt bij aan krachtige dorpen.

Er komt een huisvestingsplan onderwijs voor alle scholen in Roerdalen. Hier verdienen Posterholt en Vlodrop als eerste aandacht.

Kunt u aangeven wanneer dit plan komt, mede gelet op de staat van onderhoud van genoemde scholen?

Programma 2 Participatie, Ondersteuning en Zorg

Omvormen Sociaal Wijkteam

Een ding is zeker de kosten in het sociaal domein moeten drastisch omlaag.

Er komt één toegang naar het sociaal domein via het sociaal team en de huisartsen. Het sociaal team krijgt meer mogelijkheden en wordt uitgebreid met lichtere vormen van hulp op het gebied van jeugd en WMO. Dit is dan de basisondersteuning binnen het Sociaal Domein.

Het sociaal team krijgt hier een dusdanig belangrijke rol dat geen inwoner meer om hun heen kan. Dit vergt empathische aanleg van de medewerkers en een doortastend vermogen. Worden medewerkers nog extra opgeleid om al de zaken te doorzien?

Algemene voorzieningen

Via de MER-SD willen we de groei van het WMO tekort door het lage abonnementstarief van € 19, afstemmen en zo mogelijk verminderen.

Aangezien het rijk zelf dit abonnementstarief in het leven heeft geroepen vragen wij ons af hoe u dit denkt te gaan doen? *Uw antwoord op deze vraag was: "Via de MER-SD het gesprek voeren hoe tijdens een keukentafelgesprek / contactmoment onderwerpen zoals eigen kracht en zelfredzaamheid nog meer benadrukt kunnen worden. En door het gesprek aan te gaan over de criteria waaraan inwoners moeten voldoen om een indicatie te krijgen."*

Dit antwoord geeft ons toch een vreemd gevoel, want mensen vragen niet voor niets ondersteuning aan, en het lijkt erop dat de mensen zo toch op de een of andere manier onder druk worden gezet. Kunt u toezeggen dat de mensen de hulp ontvangen die ze echt nodig hebben?

Het abonnementstarief heeft een aanzuigende werking en veel mensen maken er dan ook gebruik van.

Beter passend specialistisch aanbod Jeugd en WMO

Betere kwaliteit van zorg, die op termijn betaalbaar blijft, door een overzichtelijk (kleiner) aantal kwalitatief goede aanbieders en gezamenlijke inkoop. Wij hopen oprecht dat het college hierin zal slagen en vragen ons af op welke termijn deze doelen, of deeldoelen hiervan, gerealiseerd kunnen worden?

Op dit moment hebben we nog 150 zorgaanbieders en dat aantal zal, naar onze mening, toch naar beneden bijgesteld moeten worden. Hoe denkt u dit te gaan doen en op welke termijn?

De inzet van orthopedagogen wordt als positief ervaren. Wat levert dit bij aan het terugbrengen van de kosten van zorgverleners?

Armoedebeleid

Hier is extra inzet op kinderen en ouderen. Met onze motie hebben we specifiek ook de ouderen in het armoedebeleid kunnen opnemen. Wij zouden graag weten wat de stand van zaken op dit moment is met betrekking tot de ouderen in Roerdalen?

Is het budget dit jaar besteed en waaraan is het besteed?

Programma 3 Veilige Dorpen

Veiligheid is een gezamenlijke zorg van gemeente, politie en inwoners.

Als we over het geheel bekijken staan we er als gemeente Roerdalen qua openbare orde en veiligheid niet slecht voor, maar er zijn enkele zaken die extra aandacht nodig hebben.

Diefstal uit woningen en diefstal uit garages c.q. garageboxen stijgen boven het landelijke gemiddelde.

Wat gaan we eraan doen om dit cijfer naar beneden te brengen?

We zien het aantal HALT-zaken het laatste jaar weer flink stijgen van 55 zaken in 2018 naar 98 in 2019, dat is meer dan 75%. Hoe gaan we deze stijging een halt toeroepen?

Ook dit jaar komen wij als Democraten Roerdalen weer terug op het onveiligheidsgevoel, dit is nog steeds boven het landelijke gemiddeld. Wanneer gaan we hier eindelijk iets aan doen om dit onveiligheidsgevoel bij onze inwoners gedeeltelijk weg te halen?

Ook zien we bij de Prio 1 meldingen in Roerdalen nog een duidelijk verschil tussen wat gehaald moet worden 90% en wat gehaald wordt 70%.

Ook hier weer opnieuw de vraag wat gaan we hieraan doen om dit percentage voor Roerdalen omhoog te halen.

Boa's en politie waren afgelopen jaar meer zichtbaar in de wijken en wij vragen ons af of hierdoor meer zaken opgelost zijn?

Brandpreventie

Door de unaniem gezamenlijk gedragen motie voor Brandveilig Leven zijn veel mensen geïnformeerd en gewezen op de maatregelen die zij zelf in huis kunnen nemen. Wat ons betreft blijven we hiermee doorgaan.

Programma 4 Economie, Natuur, Toerisme, Cultuur en Duurzaamheid

Herijken gemeentelijk grondbeleid

Een concreet actiepunt in de vorige begroting was de grondverwerving ten behoeve van het fietspad langs de Rothenbacherweg. Het doet ons deugd dat u de opdracht verstrekt heeft om de grondaankopen te begeleiden en gezien het veiligheidsaspect worden we van de voortgang graag op de hoogte gehouden.

Herijking gemeentelijk grondgebied fietspad Rothenbacherweg.

Gebiedsontwikkelingsprojecten Herkenboscherbroek, Flinke Ven en Schil van Montfort (initiatief van de LLTB). Wij zijn voorstander om deze ontwikkelingsprojecten aan te pakken, maar wel 1 voor 1 aanpakken en afhandelen en dat er geen extreme kosten mee gemoeid mogen gaan.

Wat is de stand van zaken m.b.t. deze gebiedsontwikkelingen?

In principe zijn wij voor natuurontwikkeling in zijn algemeenheid.

Verbeteren toeristische en recreatieve mogelijkheden.

Kan er meer aandacht besteedt worden aan het onderhoud van bestaande wegen en fietspaden in het buitengebied en daar waar nodig de aanleg nieuwe duurzame fietspaden aan te leggen? Uw antwoord hierop: *"Wij onderhouden alle wegen in het buitengebied conform ons wegenbeleidsplan. De verharde wegen in het buitengebied zijn gecategoriseerd op niveau 'laag'. De recreatieve routes krijgen daarbij meer aandacht dan de niet-recreatieve wegen. Extra investeringen in deze wegen of fietspaden is altijd is altijd mogelijk, maar nu niet voorzien. Dit kan o.b.v. prioritering en extra middelen. In de huidige begroting is aandacht voor het fietspad Voorsterkerpad (Varst) en fietspad Rothenbacherweg."*

Gezien onze huidige financiële situatie willen wij het voorlopig hierbij laten, maar wellicht komen wij er in betere tijden op terug.

Toeristische en recreatieve mogelijkheden bieden ook de uitstraling en het onderhoud van wegen en paden die zijn opgenomen in knooppuntenroutes voor wandelaars en fietsers **door de gehele gemeente**

Roerdalen

Gaat uw aandacht hier nog steeds naartoe?

Aanpak verkrotting en leegstand

In de laatste jaren is het aantal agrariërs met 50 % afgenomen en deze tendens zet zich de komende jaren door.

Democraten Roerdalen vinden het nodig en wenselijk om Voormalige Agrarische Bebouwing een andere (ambachtelijke) bedrijfsbestemming te kunnen geven en we hebben begrepen dat onderzoek naar herbestemmingsmogelijkheden onder andere deel uitmaakt van de omgevingsvisie en het nieuwe omgevingsplan. Wij zullen dit nauwlettend in de gaten houden.

Wat betreft de verkrotting. Met onze motie voor een herstructureringsfonds (welke unaniem in 2019 is aangenomen in de raad) kunnen wij wellicht een positieve invloed hierop uitoefenen. We zijn benieuwd naar de uitslag over de haalbaarheid van de herstructureringsfonds (sloopfonds)?

Regionale samenwerking

Samenwerkingsverband SML, OML en Keyport

Wat hebben deze organisaties ons de laatste jaren opgeleverd?

SML. De samenwerking binnen SML is in 2019 geëvalueerd en in 2019 en 2020 zijn de conclusies verwerkt. Dit heeft geleid tot het uitwerken van een aantal prioritaire samenwerkingsopgaven, bijvoorbeeld de bestuursopdracht internationale medewerkers, waaraan in 2021 verder wordt gewerkt.

Kunt u aangeven welke andere prioritaire opgaven zijn opgesteld en wanneer daaraan begonnen wordt?

OML versterkt de Midden-Limburgse economie bij ruimtelijke-economische vraagstukken als gebiedsontwikkeling, herstructurering en de aanleg en verkoop van nieuwe bedrijventerreinen.

Wij hebben zo goed als geen bedrijventerrein, dus de vraag is welk economisch nut heeft dit voor Roerdalen?

Keyport Hier werken bedrijfsleven, onderwijs en overheid als 'triple helix' samen.

Keyport heeft grote ambities en zoals klimaatdoelen, de omslag van lineair naar circulair, arbeidsmarktvraagstukken, robotisering en digitalisering. Het streven is door meer focus, capaciteit en een intensievere (boven) regionale samenwerking meer provinciale, nationale en Europese middelen aan te trekken.

Los van de provinciale, nationale en Europese middelen vragen ze ook van alle aangesloten gemeenten een grotere bijdrage, die voor Roerdalen oploopt tot € 72.000 in 2024. Kan niet eerst naar de andere overheden gekeken worden voor middelen? En als Roerdalen wel meedoet wat krijgen we er dan concreet voor terug en wanneer?

Welke technologische ontwikkelingen zouden voor Roerdalen van toepassing kunnen zijn?

Duurzaamheid, investeren om te renderen.

Zonnepark stort Montfort levert vanaf 2023 € 75.000 per jaar op.

Windmolens moet qua risico nog verder uitgezocht worden. Structurele opbrengst zou uit kunnen komen op € 625.000 per jaar. Investing uit eigen vermogen circa € 5 miljoen (afschrijving).

Wij willen ons specifiek richten op duurzaamheid, temeer omdat dit actueel is en in toenemende mate ook steeds actueler wordt. In het kader van structurele inkomsten te genereren voor onze gemeente, en voldoen aan de energieopgave zijn wij van mening dat hier de oplossing kan liggen voor beide, dus 2 vliegen in een klap.

Idee kan zijn een energiepark boven op de Meinweg aan te leggen.

Kunt u als gemeente hierin meegaan?

Zou de gemeente dan willen participeren in deze energieparks?

Is het zo dat het rendement van deelname zorgt voor structurele inkomsten? Leveren windmolens en zonnepanelen een OZB heffing op?

Programma 5 Woonomgeving

Woonomgeving van onze inwoners.

Woningvoorraad die kwalitatief goed aansluit bij de wensen van onze inwoners en een woningvoorraad die qua aantallen aansluit op de behoefte.

Om zeker te weten waar behoefte aan is, is er een woonwensenonderzoek geweest onder onze inwoners. In 2019 is de Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2018 door de gemeenteraad vastgesteld.

De provincie schrijft de gemeenten via de Omgevingsverordening Limburg 2014 voortkomende uit de Provinciale Omgevingsplan Limburg (POL) regionale afstemming in een woonvisie voor, de huidige loopt 2021 af.

Democraten Roerdalen willen komen tot een woningvoorraad die aansluit bij onze demografische ontwikkeling. Bent u het met ons eens als we ons te zeer focussen op het terugdringen van onze woningvoorraad, dit krimp in de hand werkt?

Laat de markt haar werk doen.

De frictieleegstand (2 %) is slechts een van de indicatoren waaraan wij kunnen aflezen of we een overschot of een tekort op de woningmarkt hebben, maar tegelijkertijd weten wij dat leegstand verschillende oorzaken kan hebben.

Denkt u ook dat, als er € 25.000 betaald dient te worden dat deze woningen niet in Roerdalen gebouwd worden, maar wellicht elders waar men niets of minder hoeft te betalen?

Verdunningsgebieden. Verminderen van woningen.

Of dit echt nodig is, zal de tijd moeten uitwijzen. Om deze gebieden nu al aan te wijzen vinden wij erg voorbarig. Bent u het hiermee eens?

Afronding wijk Holsterveld in Vlodrop

Hier gaat weer gebouwd worden. Vlodrop heeft deze impuls nodig en ook hier moet gekeken worden wat de mogelijkheden en wensen zijn. Wanneer denkt u de eerste woningen te kunnen gaan bouwen?

Nieuwe Afvalnota uitvoeren

De verwerkingskosten voor afval stijgen in snel tempo, daarom is het zaak dat we allemaal ons afval goed scheiden. GFT in de groene bak, Restafval uitsluitend in de grijze bak. Glas, papier, ijzer en textiel apart aanleveren. Alleen zo kunnen we onze kosten nog in de hand houden.

Programma 6 Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen

De directe leefomgeving van onze inwoners

In 2021 Voorbereidingen treffen voor het realiseren van een nieuw fietsvoorziening langs de Rothenbacherweg Etsberg.

Duurzaamheid binnen de waterketen

Er is aandacht voor de relatie tussen de waterketen, ruimtelijke inrichting en watersysteem. Waarbij gezorgd wordt voor borging van waterkwaliteit- en waterkwantiteitsaspecten in boven- en ondergrondse plannen.

Wat zijn de concrete plannen en wat is al gerealiseerd?

En hoe denken wij als Roerdalen de verdroging tegen te gaan?

Programma 7 Bestuur, organisatie en dienstverlening.

Dit programma gaat over HOE we werken, met als kernwaarden respect en gelijkwaardigheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid.

In 2021 is het verder optimaliseren van de werkwijze en speerpunt om tot verdere structurele lagere lasten te komen.

Begroting in balans.

Verlagen van de kosten voor organisatie en bedrijfsvoering. Realisering in de eigen organisatie en SC MER ca. € 690.000 structureel in 2024.

Blijft de organisatie dan nog voldoende slagvaardig?

Programma 8 Algemene middelen

Financiële positie van de gemeente Roerdalen.

OZB wordt verhoogd naar 3.5 % (was 2.4 %) dus 1.1 % hoger dan de geraamde prijsindexering. Voor niet-woningen komt een extra verhoging.

Dit is onzerzijds niet van harte, maar helaas een noodzakelijk kwaad.

Voorzitter,

Heel zakelijk begint de inleiding met

“ONZE BEGROTING, DE INKOMSTEN EN UITGAVEN, ZIJN NIET MEER IN BALANS”.

Met deze op zich nog voorzichtige woorden opent de gemeentelijke begroting 2021-2024

De harde werkelijkheid is echter er is een tekort van 4 miljoen euro en daardoor is de begroting niet sluitend.

Het college wijst nog wel met de beschuldigende vinger richting rijks overheid o.a. doordat er minder inkomsten uit het gemeente fonds komen, maar Ons Roerdalen durft te stellen dat ook intern er nogal wat oorzaken zijn die het tekort zo groot maken zoals

- Geen / gebrekkige controle, maar ook invloed op de uitgaven, zeker bij de 3 decentralisaties.
- Teruglopende inkomsten uit dividend
- Fors meerkosten voor het service centrum Mer.
- Inhuur van derden om de diverse nota's te schrijven dat moeten wel zelf in kunnen
- Geen doorberekening van de door het rijk opgelegde kortingen bij de gemeenschappelijke regeling waaraan de gemeente Roerdalen deelneemt.
- Structurele lasten worden niet gedekt door structurele inkomsten zoals Ons Roerdalen al jaren(tevergeefs) aangeeft, maar door de reserves te gebruiken.

Voeg daarbij de onvoorspelbare gevolgen van de coronacrisis voor zowel de directe economie als ook voor de gemeentelijke financiën doordat het rijk andere keuzes zal/moet maken en duidelijk is dat niet alledaagse acties nodig zijn om tot een sluitende begroting te komen.

Waardoor de artikel 12 status wordt ontlopen en daarmee de herindelingsgeest in de fles gehouden kan worden.

WAT MOET ER DAN VOLGENS ONS ROERDALEN GEBEUREN OM DE FINANCIEN WEER IN DE HAND TE KRIJGEN.

Allereerst minder geld uitgeven.

U mag van ons een stevige aanpak verwachten en die start niet zoals in de begroting met de omvorming van het sociaal domein, beter vertaald verder bezuinigen met 10 %. Er is al genoeg bezuinigd op de voorzieningen van de hulpbehoevende medemens

*Wij kiezen voor een bezuiniging van 10 % op de personele kosten van het gemeentelijk apparaat Immers in organisaties als de gemeentes zijn los van alle geld wat we doorschuiven (uitkeringen enz.) personele kosten de grootste post. Daar is in de afgelopen jaren zeker niet extreem op bezuinigd. Onze ambtenaren zijn bekwaam genoeg om de diverse nota's voor te bereiden en te

schrijven inhuur van derde kan daarom tot het minimale beperkt worden. Volgens Ons Roerdalen moet hier een bezuiniging te halen zijn.

*De leges moeten kostendekkend gemaakt worden en dat kan enerzijds via effectiever werken. Wij stellen voor om voor de producten die geleverd worden en waarvoor leges wordt betaald tijden vast te stellen hoe lang er aan gewerkt kan/mag worden. In de zorg is tijdschrijven heel gewoon waarom zou het in dit huis niet kunnen? Door dit te doen krijgen we grip op de dienstverleningsprocessen, en daarmee hun kostprijs. Verder is zuiniger werken mogelijk door de post inhuur fors terug te brengen. Anderzijds door de werkelijke kosten door te berekenen. Het principe "de vervuiler betaald" zou ook doorgevoerd kunnen worden het motto "onder de afnemer betaald"

*Ook om 10% te bezuinigen op de bijdrages aan alle gemeenschappelijke regelingen waaraan Roerdalen deelneemt, in het bijzonder de MER. Ons Roerdalen heeft al eens aangegeven dat het voor ons niet meer dan logisch is dat organisaties die eigenlijk een deel van de gemeentelijke taken uitvoeren ook aan het zelfde regime van trap op trap af onderworpen zijn als de gemeente zelf. Laten we daar eens mee beginnen en nu 10% korting in rekening brengen.

* Een krachtige stellingname, via de VNG, richting rijk en die confronteren met het gegeven dat de decentralisaties mislukt zijn net zoals de corona bestrijding. Daarom willen we het taakveld Jeugdzorg terug geven aan het rijk. Maar ook de wet Sociale werkvoorziening herinvoeren onder regie en betaling van het rijk.

Voorzitter laat ons duidelijk maken waarom we dit durven te stellen.

Het zit hem in de risico's die we lopen. Voorbeeldje Als je al boer 4 koeien hebt en er gaat er plotseling een dood dan verlies je 1/4 van je productie vermogen en dat heeft financieel geweldige gevolgen. Heb je 400 koeien en er gaat er een dood dan verlies je 1/400 van je productie vermogen en de financiële gevolgen zijn veel kleiner. Zo is het ook met de decentralisaties. De impact van een onvoorziene omstandigheid is bij de kleine boer (gemeente) veel groter dan bij de grote(het rijk) en los van het risico van de open eind regeling wat al een gigantisch risico is, is dit risico volgens Ons Roerdalen nooit benoemd en beschouwd bij het invoeren van de decentralisaties en zitten we nu met gigantische problemen. Problemen die wij, gemeentes niet op kunnen lossen en die een grotere organisatie, het rijk, wel kan handelen dus daarom terug met deze regelingen naar het rijk.

Nu de pandemie van Covid 19 voor de 2e keer in korte tijd door ons land trekt zien we dat de rijksoverheid allerlei eisen stelt aan wat GGD en wel en niet moeten doen terwijl door de decentralisatie naar de gemeentes met natuurlijk de nodige kortingen deze taakstelling niet waar gemaakt kan worden. Waarschijnlijk is het onderdeel pandemie voorkoming en bestrijding maar gemakshalve vergeten in het verleden. Dus tijd om dat te repareren. Aangezien het rijk nu bepaald wat er dient te gebeuren gaan ze het ook maar zelf regelen en betalen. Verder gelet op de chaos en onduidelijke bevoegdheidsstructuur de GGD en, een rijkstaak maken

Structurele uitgaven dekken door structurele inkomsten

*binnen de vastgestelde budgetten/begroting werken en geen overschrijdingen meer die gedekt worden door een greep uit de algemene reserves.

voorzitter

Het is naast de acties er voor zorgen dat er minder geld wordt uitgegeven moeten er ook acties ondernomen worden om meer inkomsten te genereren.

We zullen de economie in de volle breedte verder moeten versterken.

*Een heel concrete mogelijkheid is om op de 3 ha terrein die overblijven bij herinrichting Elfenmeer een Hippisch evenementen terrein aan te leggen . Daar is veel belangstelling voor. Ons Roerdalen zal daarvoor een initiatief voorstel indienen.

*Ook heel belangrijk meer ondernemers prikkelen om zich in Roerdalen te vestigen en dat doe je door o.a. een betaalbare OZB , en deze niet te verdrievoudigen. Immers de inkomsten zijn op een breder vlak veel meer dan alleen snel veel OZB binnen harken.

* Misschien nog belangrijker treed ondernemers positief tegemoet kijk naar de kansen in hun plannen en niet naar waar kunnen we ze blokkeren of afschieten. Ons Roerdalen vind dat van het JA mits principe i.p.v. van Nee tenzij nog niet veel terecht is gekomen dat moet nu eens werkelijkheid worden. Ook voorzitter mag de gemeente geen protectionistische trekjes gaat vertonen iets wat wij in een kortgeleden afwijzing van een plan wel meende te ontdekken. Verder is Ons Roerdalen n.a.v. het in de pers verschenen artikel dd. 10 oktober over de windmolens in Elmpt bezorgt omdat Roerdalen daar naar voren komt als alleen een woongemeente. Ondernemers hebben en houden in een gemeente is bittere noodzaak.

Genereren om te renderen staat ook in de begroting maar daar hebben we toch vragen bij, met name in de passage duurzaamheid. Zonnepanelen kopen kan maar windmolens ontwikkelen en exploiteren dat snappen we niet helemaal . Daar hebben we toch een duurzaamheids coöperatie voor. Beseft men wel dat er personeelsinzet nodig is om te kunnen ontwikkelen en te exploiteren en dat deze kosten van de verwachte opbrengst afgetrokken moeten worden.

* Voorzitter het op peil houden van de inkomens van onze inwoners is zeker geen gemeente taak maar als er fors aan koopkracht wordt ingeleverd heeft dat zijn weerslag op de economie. Dat is zeker het geval bij de gepensioneerde medeburgers die hebben over de laatste jaren al dik 20% aan besteedbaar inkomen ingeleverd. Los van het pensioen akkoord waarover de meningen hevig verdeeld zijn en de eerste procedures bij het Europees hof al lopen zal het nog jaren duren alvorens enige duidelijkheid is hoe de positie en de inkomens van de gepensioneerde er dan uit zien. In die jaren kan een verdere koopkracht daling niet geaccepteerd worden en waar de langjarige rendemente van de pensioenfondsen op meer dan 7% per jaar liggen en er fondsen zijn zoals PFZW dat in 2019 een beleggingsresultaat van 18.8% boekte in geld uitgedrukt 37.395 miljoen. Terwijl de pensioen uitkering 3.970 miljoen was is het onverteerbaar dat door allerhande rare wettelijke

constructies de gepensioneerde geen verhoging van hun pensioen ontvangen en daardoor de lokale economie fors mindert inkomen heeft. Wij hebben het al vaker aangekaart maar het college loopt met een grote boog ,motivatie dat is een rijks kwestie, omheen. Daarmee laat zij niet alleen de gepensioneerde in de kou staan maar ook de lokale economie.

Mogelijk bieden deze cijfers u de motivatie om hier wat meer aandacht aan te besteden en daarmee mogelijk in VNG verband er voor te zorgen dat de stilstand in koopkracht die al jaren duurt doorbroken wordt.

U ziet ONS ROERDALEN kiest voor niet alledaagse acties . Acties die we de laatste periodes in onze gemeente niet gewend niet zijn. Maar die echter wel evenwicht brengen in de begroting.

Daarom zullen we nu niet een traditioneel lijstje van wensen toevoegen laten we het eerst maar eens worden over het in evenwicht brengen van de begroting.

Het brand(t) in Roerdalen!

En dan hebben we het niet over de verschrikkelijke brand op de Meinweg in juni. Nee, het brand(t) in de geldkist van onze gemeente!

De structurele uitgaven zijn groter dan de structurele inkomsten!

WMO, Jeugdzorg, de investeringen in de MER die maar aanhouden, lagere bijdrage van het Rijk per inwoner, geen opbrengsten meer uit de Essent gelden die belegd waren, zijn een paar redenen.

Komt daarbij nog de incidentele kosten zoals de heftige brand op de Meinweg, de opschoonactie van het Elfenmeer en de economische gevolgen door de COVID 19 pandemie, waarvan we nog niet weten wat dat economisch met Roerdalen doet zorgt ervoor dat we nu 3,4 miljoen te kort hebben.

De maanden voorafgaande aan deze begroting hebben we met alle politieke partijen en onze ambtenaren gekeken hoe we zo vlug mogelijk deze 'brand' weer geblust krijgen. Het resultaat ligt nu ter besluitvorming voor en we hopen dat de plannen ook daadwerkelijk het gewenste resultaat gaan geven. En daar is zeker een hoop hoop voor nodig aangezien er veel acties in deze programmabegroting staan die uitgaan van aannames.

2021 is het laatste volle jaar waarin we onze taken, opgaven en onze eigen doelen voor deze raadsperiode in de begroting een plek proberen te geven.

Het wordt ons echter in deze situatie niet gemakkelijk gemaakt om dat te bereiken.

Om deze bijdrage wat meer structuur te geven zal er stapsgewijs worden ingegaan op de programma's uit de begroting.

Programma 1: Krachtige dorpen

Juist in een periode als deze is het onwijs belangrijk dat onze burgers gezond blijven (zowel lichamelijk als mentaal). Onze gemeente zet al een tijd in op positieve gezondheid. Door de corona crisis zijn er in het afgelopen jaar weinig initiatieven ontstaan met betrekking tot deze positieve gezondheid. Er bestaat blijkens actiepunt 2 bij doel 2 de intentie om nieuwe interessante dorpsgesprekken te organiseren in 2021 rondom deze positieve gezondheid. Met de huidige vooruitzichten met betrekking tot de corona pandemie, zouden wij aan het college willen meegeven om voor deze bijeenkomsten in ieder geval steeds indien mogelijk een online alternatief achter de hand te houden.

Doel 3; actie 3 afronden accommodatiebeleid. Bij dit punt willen we het college vragen ons op de hoogte te houden van de ontwikkelingen. Het wordt steeds moeilijker om vrijwilligers te vinden maar wij zouden het echt heel erg vinden als we de buitenbaden moeten sluiten. Daarom willen we als dit dreigt te gebeuren eerst een overleg met de raad. Is het college bereid dat te doen?

Programma 2: Participatie, ondersteuning en zorg

Een van de grote uitdagingen waar we voor staan is het omvormen van het Sociaal domein. Onze mensen dienen in zowel beleid als uitvoering weer écht centraal te komen staan. Lokale passende ondersteuning is daarbij het doel waardoor de burger zich ook daadwerkelijk geholpen voelt. In verband met de maatregelen om Coronapandemie onder controle te houden willen wij binnen het sociaal domein speciaal aandacht vragen voor eenzaamheid. Veel activiteiten zijn gestopt. Hoe

houden we de inwoners betrokken bij elkaar. Speciale aandacht is vereist voor onze jongeren. Voor hen zijn alle maatregelen extra zwaar

Programma 3: Veilige dorpen

In programma 3 lezen wij de aanpak van het fenomeen 'ondermijning'. Dit zijn veelal effecten van de georganiseerde drugscriminaliteit. Onder actie 1 wordt gesproken over het sluiten van drugspanden. Dit betekent als het ware dat iemand die een hennepplantage thuis heeft bedreven zijn woning 1 maand kan kwijtraken (Wet Damocles). Wij vragen ons af hoe het beleid van het college in een dergelijk geval uit ziet?

Zou dit een dader niet juist nog verder de criminaliteit in werken aangezien hij buiten dat strafrechtelijk proces ook nog eens 1 maand dakloos raakt? Is er op dit gebied kort gezegd nog sprake van een individuele toetsing van de omstandigheden per geval door het college? En heeft het college inzichtelijk wat het sluiten van een pand op de lange termijn met de dader doet?

Bij actie 3 van hetzelfde doel zijn wij erg benieuwd naar de wijze waarop het college de meldingsbereidheid van de burgers wil vergroten op het gebied van ondermijnende criminaliteit. Zijn hier al methoden van bekend?

Programma 4: Economie, natuur, toerisme en duurzaamheid

Doel 1; actie 4 Het is belangrijk om een bewuste afweging tussen de opbrengst en meerwaarde van gronden voor agrarische doeleinden en de opbrengst en meerwaarde wanneer dezelfde gronden worden ingezet voor klimaatdoelen of voor de productie van duurzame energie. Het is vooral NU belangrijk een bewuste afweging te maken waar opbrengst en meerwaarde van de schaarse grond in Roerdalen wordt ingezet. Is dat voor intensieve agrarische korte termijn winst of voor realisatie van duurzamere langetermijndoelen, denk hierbij aan klimaatdoelen, terugdringing van stikstof, tegengaan verdroging/vermesting, versterking en robuuster maken van natuur, (zo ligt er een afgesproken natuuropgave van 91 hectare, waarvoor financiële middelen vanuit het rijk en provincie ter beschikking zijn gesteld)

Actie 6: Verbeteren toeristische en recreatieve mogelijkheden

De droom van dit college is een transitie van Nationaal Park De Meinweg naar een grensverleggend als ook grensoverschrijdend belevingspark als inspiratiebron voor een nieuwe, actieve en gezonde samenleving. Wij denken hierbij aan het ondersteunen van burgerinitiatieven die meer bijen-insectenhôtels willen plaatsen en voedselbossen willen aanleggen.

Net zoals we de Roer geen plek vinden om uitgebreid in te recreëren vinden we dat de Meinweg prima beleefd kan worden zonder hele infrastructuur erin aan te leggen en vol te hangen met wegwijsbordjes. Bewustwording van en educatie over de intrinsieke waarde van natuur zal daar een belangrijk speerpunt in moeten zijn. Er zal een balans moeten worden gevonden in de versterking van de natuur en de biodiversiteit en het gebruik/beleving door de mens. Beleving betekent niet uitwonen maar met respect de natuur omhelzen en er verantwoord, daar waar het kan, van genieten, de echt kwetsbare natuur zal hier van uitgezonderd moeten worden.

Met betrekking tot het ruiternetwerk.

In Duitsland gelden andere regels dan in Nederland. Je moet een gezondheidsverklaring voor je paard hebben. Je moet een Reiter-plakette hebben. En je moet rekening houden met andere regels. Krijgen de grensoverschrijdende ruiterroutes een vrijstelling hiervan?

Programma 6: Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen

Bij de integrale projecten missen we de oriënterende fietspadverlichting tussen Vlodrop en Posterholt. Wij hadden graag bevestigd dat deze wel nog in de planning staat en willen graag weten wanneer deze gerealiseerd wordt.

In 2021 staat de realisatie reconstructie Leropperweg gepland. Aangezien een vrijliggend fietspad bij deze reconstructie helaas niet mogelijk is vragen wij om bij deze reconstructie de fietser duidelijk zichtbaar de ruimte te geven op de rijbaan.

Groen draagt bij aan het geluksgevoel. Daarnaast zijn landschap en natuur belangrijk voor onze leefomgeving. Het groen is niet alleen onze grootste zuurstofproducent, maar het zorgt ook voor de zuivering van onze lucht en zorgt voor schaduw. Daarom vragen wij om ook binnen de bebouwde kom zoveel mogelijk bomen te planten.

Begroting 2021-2014

Bijdrage VVD in eerste termijn:

De jaarlijkse rituele dans

Jaarlijks vindt er in alle overheidsgeledingen het ritueel van begroten en begrotingsbehandeling plaats. Zo ook in Roerdalen en wel in twee bedrijven één keer op papier één keer in woord.

Een ritueel dat terugkijkend op planning zowel financieel als inhoudelijk vergelijkend met de realisatie de term rituele dans verdient.

Besturen van de gemeente en het uitvoeren van macht kan op verschillende manieren, in Roerdalen is de laatste jaren vooral gekozen voor de weg van de minste weerstand met stevige ruggensteun door de coalitie wordt elke tegenvaller met extra kredietvraag weggewerkt. Geijkte momenten om in te grijpen om te besturen worden niet voor herbezinning gebruikt.

Een dergelijke werkwijze kan een land heel lang volhouden een gemeente een beperkte tijd een onderneming of burger kan dat helemaal niet.

De voorliggende begroting laat enig besef van urgentie zien. Opeens worden alle mogelijke methoden bedacht om geld te verdienen of op beperkte schaal geld te besparen.

De Nederlandse taal kent veel gezegden die gebruikt kunnen worden in de beoordeling van dit streven.

Één daarvan is: *"Schoenmaker blijf bij je leest, boer bij je beest."*

Een aantal van de voorstellen valt niet direct onder de gemeentelijke deskundigheden en zal hoe dan ook leiden tot de inhuur of aanstelling van extra personeel. De gemeente gaat zich als ondernemer gedragen in de markt waar zij ook zelf als bevoegd gezag optreedt, dat kan schuren maar wat erger is het kan leiden tot oneerlijke concurrentie. Ik zal twee voorbeelden noemen, de gemeente gaat bijvoorbeeld één of meer windmolens bouwen en exploiteren. De gemeente vaardigt zelf in principe medewerking voor plannen uit en stelt bestemmingsplannen vast. Wetende dat er maar een beperkt aantal windmolens geplaatst kunnen worden betekent dit dat ondernemers aan het kortste eind trekken.

Een ander voorbeeld is het aankopen van landbouwgrond met als doel te gaan verpachten. De gemeente leent geld tegen een veel lager rentepercentage omdat het oordeel over kredietwaardigheid gekoppeld is aan het zijn van een overheid. Ook dan staan boeren of investeerders op een achterstand in de markt.

Langs deze lat gemeten zijn alle voorstellen onder het mom van investeren om te renderen een vorm van meer of minder machtsmisbruik. Nog los van alle vervreemdingen van onroerend goed al dan niet met een langjarige subsidiebijdrage omdat het voor de gemeente niet rendabel was...

Een alternatief waar de VVD minder moeite mee heeft is investeren in onze verbonden partijen bijvoorbeeld de Waterleiding Maatschappij Limburg die in een traject van herfinanciering zit.

Aan de inkomsten kant zien wij dat er voor onze ondernemers via de OZB op de niet woningen een belasting verhoging van 35% in het verschiet ligt (opbrengst 2019 versus geraamde opbrengst 2024).

Wetende dat veel van onze ondernemers actief zijn in horeca en recreatie die met de huidige Corona crisis ongemeen hard getroffen worden een klap in het gezicht.

2020 en waarschijnlijk ook 2021 zullen de geschiedenis in gaan als rampjaren. Met uw uitgangspunt: *"Wij gaan de zaak niet kapot bezuinigen."* gaat u de komende jaren structureel meer geld uitgeven dan dat er binnen komt, de VVD vindt dat onverstandig. Los van alle goede bedoelingen die uit de voorliggende begroting spreken zien wij geen besef van heruitvinden van gemeentelijke taken.

Sterker nog we blijven doen wat we deden, schaven links en rechts wat bij en betreden de ondernemersmarkt.

In deze roerige tijden is een post onvoorzien van € 100.000,- euro een lachertje, u doet dat omdat het moet niet omdat er een redelijke risico inschatting achter ligt. Risico's kunnen op deze wijze alleen opgevangen worden met het inzetten van de algemene reserve wat feitelijk leidt tot een groter aandeel vreemd vermogen.

De veranderende financiële situatie laat zich het duidelijkst zien in de financiële kengetallen, de Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen die binnen deze meerjarenbegroting 16 keer zo groot wordt, een ongekende stijging en de solvabiliteitsratio die van ruim 45% zakt tot ongeveer 33%.

Met veranderingen van deze omvang in deze kengetallen moeten alle alarmbellen gaan rinkelen.

In dit eerste bedrijf van de rituele dans der gemeentelijke begroting beperkt de VVD zich tot het uiten van de genoemde zorgen uw reactie op de inbreng van de gemeenteraadsfracties zal voor de VVD de input zijn voor het tweede bedrijf en daarmee ook het eindoordeel bevatten.

Namens de VVD fractie,

Herman Nijskens

Reactie van het college van B&W van de gemeente Roerdalen in eerste termijn op de begroting 2021-2024

Inleiding

Het kan verkeren. Vorig jaar een unaniem door alle raadsfracties aangenomen begroting. Dit jaar een heel ander geluid. Brand in de geldkist van Roerdalen. Onzekere tijden. De jaarlijkse rituele dans. De realiteit van vandaag. De veranderende overheid. Dat zijn de eerste zinnen uit de bijdragen van de raadsfracties. Niets is minder waar. Deze begroting is in deze onzekere tijden totaal anders dan we gewend zijn.

Ons Roerdalen en de VVD leggen de verantwoordelijkheid voor deze niet sluitende begroting grotendeels bij het College en de coalitiepartijen in deze raad. Wij zijn het daar niet mee eens. Het is een feit dat deze niet sluitende begroting vooral wordt veroorzaakt door externe, dus niet door dit college en raad beïnvloedbare factoren. De landelijke overheid legt steeds meer taken bij de gemeentelijke overheid, vergeet daarbij de daarbij behorende euro's te leveren en kort de gemeente op de jaarlijkse rijksbijdragen. Dit jaar komt daar een wereldwijde pandemie met grote financieel-economische en sociale opgaven en uitdagingen bij.

Onze aanpak is tweeledig. We blijven bij het kabinet aandringen op een betere verdeling van het geld dat we van de rijksoverheid krijgen, maar steken ook de hand in eigen boezem. We gaan niet bij de pakken neerzitten en gaan aan de slag. Heel bewust kiezen we voor een meerjarige en onorthodoxe aanpak. Dat doen we samen. Gemeenteraad, ambtelijke organisatie en college.

Ons Roerdalen kiest voor niet alledaagse acties. Het CDA spreekt over het bouwen aan een Roerdalen 3.0. Roerstreek Lokaal! zet in op zakelijkheid, risicobeheersing en resultaatgerichtheid, de PvdA blust de brand en Democraten Roerdalen wil niet potverteren. In de bijdrage van de VVD lezen we (helaas) bijna niets over de manier waarop zij een bijdrage wil leveren aan onze gezamenlijke opgave en uitdaging voor komende jaren.

Dit college kiest er heel bewust voor het huidige beleid niet te wijzigen. We kiezen er dan ook voor voort te bouwen op de afgelopen jaren bereikte resultaten. We kiezen heel bewust voor het delen van verantwoordelijkheid met de gemeenschap, het (verder) verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening en communicatie, deregulering en het handelen vanuit het 'ja mits principe'. Kortom: we kiezen voor een andere overheid.

Daarnaast kiezen we er voor buiten de gebaande paden te treden. Hierbij denken we aan de omvorming van het sociaal domein en het investeren in projecten die een financieel voordeel opleveren. Dat vraagt van de ambtelijke organisatie en college om creativiteit en het door het CDA genoemde omdenken. Gelijktijdig kiezen we er voor om extra inzet te plegen op een verdere verlaging van de organisatiekosten én een verlaging van kosten verbonden aan de samenwerking met externe partners in gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast zetten we in op risicobeheersing en het sturen op resultaat. In de reguliere planning en control cyclus informeren we de raad op inhoud en (financieel)resultaat. Mocht daartoe aanleiding zijn dan sturen we bij. De suggestie van Ons Roerdalen om de Jeugdzorg en de wet sociale werkvoorziening eenzijdig terug

te geven aan het rijk vinden wij niet realistisch. Dat geldt ook voor de inkomenspositie van gepensioneerden. Wij zijn en blijven van mening dat dit keuzes zijn die in Den Haag worden gemaakt. Ons Roerdalen stelt dat het College met een grote boog om de pensioenkwestie heen loopt en daarmee de gepensioneerden in de kou laat staan. Niets is minder waar. Wij hebben dit onderwerp aangekaart bij de VNG die namens de gemeente optreedt in dit soort landelijke kwesties. Zij zien hierin voor zichzelf geen rol weggelegd en verwijzen eveneens naar de landelijke politiek. Dat neemt niet weg dat wij in ons armoedebelief wel aandacht hebben voor de inkomenspositie van kwetsbare ouderen. Wij komen daar later in onze reactie op terug.

Zowel VVD als OR geven aan dat er binnen de vastgestelde budgetten/begroting gewerkt moet worden. Ze willen geen overschrijdingen die gedekt moeten worden uit de algemene reserves. Ons Roerdalen doet een aantal voorstellen waar wij later in deze reactie op terug komen. Wij dagen met name de VVD uit aan te geven op welke posten bezuinigd moet worden om ons gezamenlijke doel - een sluitende begroting - te realiseren.

Eerste termijn Jan den Teuling

Krachtige dorpen – programma 1.

Nog dit jaar willen we in deze raad het Dorpshuis in Herkenbosch bespreken. Ook wordt u nog dit jaar geïnformeerd over de plannen van het burgerinitiatief in Vlodrop en kunnen we in het eerste kwartaal van het volgende jaar ook over het dorpshuis Vlodrop een besluit nemen. Daarmee is het accommodatiebeleid zoals dat door de raad is vastgesteld uitgevoerd en kunnen we verder. Zoals afgesproken gaan we daarna aan de slag met beide buitenzwembaden en de jeugd- en buurthuizen. Ten aanzien van beheer en exploitatie van beide zwembaden zijn we nog in gesprek met geïnteresseerde partijen. Als antwoord op de vraag van de PvdA en Roerstreek Lokaal! zeggen wij toe dat wij een eventuele sluiting van de buitenzwembaden aan de raad zullen voorleggen.

Participatie, ondersteuning en zorg – programma 2.

Democraten Roerdalen vraagt specifiek naar de voortgang met betrekking tot het ouderenbeleid. Juist omdat we op zoek waren naar persoonlijk contact zijn we, na een succesvolle start, als gevolg van corona beperkt in het uitvoeren van de in het jaarplan opgenomen plannen. Zodra dit weer mogelijk is pakken wij dit weer op. Bij het vaststellen van het jaarplan 2021 zullen we u hierover, net als over de uitgaven 2020, informeren.

Economie, Natuur, Toerisme, Cultuur en Duurzaamheid – programma 4.

We zijn het volledig met de PvdA eens dat we het groen in Roerdalen moeten behouden en dat we de juiste balans moeten vinden in de versterking van de natuur en biodiversiteit en het gebruik door de mens. Dat is het uitgangspunt in de opgestelde visie waarin we aangeven hoe we de Meinweg verder willen ontwikkelen. Samen met alle betrokkenen (waaronder ook natuurorganisaties en IVN) zoeken we – met respect voor de natuur - naar de juiste balans tussen beleving (niet uitwonen!) en bescherming. Diezelfde balans moeten we ook vinden bij de suggestie om zoveel mogelijk bomen te planten binnen de bebouwde kom. In het kader van duurzaamheid en hittebeperkingen snappen we de opmerking, maar daar waar de PvdA voorstelt meer bomen te

planten bereiken ons in toenemende mate klachten van onze inwoners die overlast ervaren van diezelfde bomen.

Met betrekking tot het ruiternetwerk werken we in de Euregio intensief samen met onze Duitse bureaus en wordt onderzocht hoe we de door de PvdA genoemde verschillen in regelgeving kunnen oplossen. In dit kader vinden wij het voorstel van Ons Roerdalen om in de nabijheid van het oude recreatiepark Elfenmeer een hippisch evenemententerrein in te richten een interessante en leuke optie.

We onderschrijven de gedachte van Democraten Roerdalen dat goed onderhouden fiets- en wandel knooppuntenroutes de hele gemeente moeten omvatten. Binnen de door Democraten Roerdalen getoonde financiële realiteitszin blijft onze aandacht gericht op een volledige ontsluiting van de 6 dorpen in Roerdalen.

Democraten Roerdalen stelt een aantal vragen over de regionale samenwerking. Begin dit jaar heeft er een SML bestuursconferentie plaats gevonden. Tijdens deze bijeenkomst zijn internationale werknemers, een meer intensieve samenwerking met Noord Limburg als een regionale gebiedsontwikkeling als prioritaire opgave benoemd. Daarnaast is afgesproken dat er wordt gewerkt aan een SML 2.0 waarin er heel concreet wordt gewerkt aan een nieuwe structuur die moet leiden tot een meer resultaat gerichte aanpak. De prioritaire opgaven zijn in de verschillende werkvelden ambtelijk en bestuurlijk uitgewerkt en worden nog dit jaar ter beoordeling aan het nieuwe netwerkberaad voorgelegd.

Ondanks het feit dat we over een beperkt areaal bedrijventerrein beschikken zijn we nog steeds aandeelhouder van OML. Dit houdt in dat we in tegenstelling tot samenwerkingsverbanden in een gemeenschappelijke regeling geen jaarlijkse financiële bijdrage leveren. Wel delen we mee in winst en verlies van de BV. Kortom: het economisch nut is beperkt, er is géén sprake van een jaarlijkse bijdrage en we delen in winst en verlies van de BV. Zoals u in de risicoparagraaf hebt kunnen lezen is het financiële risico klein.

Zoals u in de onlangs verstuurde raadsinformatiebrief hebt kunnen lezen is de gevraagde financiële bijdrage voor Keyport terug gebracht tot een bedrag van € 51.000 per jaar. Daarmee is er gehoor gegeven aan de wens van de verschillende gemeenteraden waaronder die van Roerdalen. 31 Roerdalense bedrijven hebben deelgenomen aan een van de verschillende Keyport projecten. Deze projecten hebben als belangrijkste doel ondernemers te helpen hun bestaanszekerheid te vergroten. Een van die voor Roerdalen belangrijke projecten betreft Indusym. Dat is een project waarin op een praktische wijze afvalstromen op regionale schaal in kaart worden gebracht en het afval van het ene bedrijf wordt gebruikt als grondstof voor het andere bedrijf.

Bestuur, organisatie en dienstverlening – programma 7

Met name Ons Roerdalen, Democraten Roerdalen gaan uitgebreid op dit onderdeel in onze begroting. Ook Roerstreek Lokaal! gaat hier op in.

Met name Ons Roerdalen wil flink snijden in de eigen organisatiekosten en de Roerdalense bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Alhoewel we de afgelopen jaren al fors op onze eigen organisatiekosten hebben bezuinigd zijn we het daar mee eens. Een verlaging van 10% op onze eigen organisatiekosten en de bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen vinden wij echter niet realistisch.

In dit kader merken wij op dat het college bij het behandelen van begrotingswijziging 2021-1 van de MER het college heeft voorgesteld te komen tot een bezuinigingsopdracht van 7,2%. Daarnaast verwachten wij dat de gemeentelijke bijdrage van de Westrom de komende jaren fors daalt. Ons Roerdalen wil de bezuiniging van 10% op onze eigen organisatie realiseren door te stoppen met inhuur. Dit vinden wij niet realistisch. We huren gericht menskracht in om langdurig zieke medewerkers te vervangen of vacatures tijdelijk in te vullen of voor tijdelijke projecten. Dat gaat dus over reguliere taken. Daarnaast huren we soms specifieke kennis in die we maar af te toe nodig hebben. Stoppen met inhuur betekent dat op willekeurige plekken in de organisatie gaten vallen en taken niet meer kunnen worden uitgevoerd. Dat is zeer onwenselijk omdat dat direct gevolgen heeft voor de dienstverlening aan onze inwoners. Uiteraard zijn we kritisch op de noodzaak van inhuur en zoeken altijd naar mogelijkheden om knelpunten intern op te lossen.

Democraten Roerdalen vraagt of ambtelijke organisatie bij de door het College voorgestelde bezuiniging van € 690.000 op de MER en onze eigen organisatie wel op haar taken voldoende toegerust en slagvaardig blijft. Ons antwoord hierop is volmondig ja! Dat vraagt ook iets van onze organisatie. Daarom stellen we voor een bedrag van € 1.000.000 te reserveren waarmee de organisatie verder lean wordt ontwikkeld – waardoor, en dat als antwoord op de vraag van Roerstreek Lokaal!, werkprocessen worden vereenvoudigd, taken vervallen en de totale omvorming wordt gerealiseerd. Een van de in deze ontwikkeling genoemde accenten is het verleggen van verantwoordelijkheden in meer zelfsturende teams. Zo kunnen onze medewerkers meer autonoom functioneren en wordt er in een hiërarchische lijn (nog meer) gestuurd op resultaat en risicobeheersing. In de reguliere planning en control cyclus zullen we de raad over de besteding van genoemde reserve en het daaraan gekoppelde resultaat blijven informeren. Daarmee geven we ook antwoord op de vraag van Roerstreek Lokaal!

Eerste termijn Eugenie Cuijpers

Onzekere tijden

Het zijn onzekere tijden. Daar hoeven we allemaal niet omheen te draaien. We schrijven, als college, onze eerste termijn, in een tijd waar de tweede golf Corona in volle omgang om ons heen grijpt. Iedereen leeft in onzekerheid. Hoe lang gaat het nog duren, welke maatschappelijke en economische effecten heeft deze tweede golf? Hoe gaan we ermee om? Hoe ervaren onze inwoners deze tweede golf? De effecten van toenemende werkloosheid zijn zichtbaar, ondernemers en verenigingen hebben het moeilijk en er is een toenemende eenzaamheid. Allemaal maatschappelijke problemen waar we onze schouders onder moeten zetten. Welke financiële gevolgen deze pandemie heeft weten we ook nog niet. Welke compensatie, in de kosten krijgen we van het Rijk? We hebben voorschotten van het Rijk gekregen om Corona gerelateerde uitgaven mee af te dekken, maar deze zijn nog niet afgezet tegen de werkelijke lasten want die zijn

nog niet volledig in beeld. We zullen hier duidelijkheid in geven, tijdens de planning en control cyclus (RL!).

Omvorming Sociaal Domein.

Programma 1: Krachtige dorpen.

Programma 2: Participatie, ondersteuning en zorg.

Vijf jaar geleden zijn tal van taken in het sociaal domein gedecentraliseerd naar gemeenten. Sinds die tijd zijn we nu voor een heel groot deel verantwoordelijk geworden voor zorg, jeugd en werk. Deze zijn vastgelegd in de WMO, Jeugdwet en Participatiewet.

Was het een goed idee? Wat kan er beter?

Hoe het allemaal moest dat wisten we 5 jaar geleden nog niet maar het was een feit dat we het moesten gaan regelen en dat het ook goedkoper moest. Zijn de verwachtingen uitgekomen? De uitgaven en inkomsten zijn zeker niet in balans.

Fors oplopende financiële tekorten noodzaken ons tot een andere aanpak van het sociaal domein. We staan nu voor een grote uitdaging "De omvorming van het Sociaal Domein".

Het doel is: Het dichtbij en effectief organiseren van zorg en ondersteuning voor inwoners van Roerdalen. Afgestemd op de behoefte van inwoners en de ontwikkelingen in de kernen.

Kortom: meer passende hulp, minder verkokering, kostenbesparing en behoud van de sociale samenhang.

Dit gaan we doen in 2 belangrijke onderdelen:

1. Sturen van vele vormen van verwijzing naar 1 toegang via het Sociaal Team Roerdalen.
2. Nieuwe laagdrempelige vormen van hulp en preventief aanbod (basisondersteuning), makkelijk toegankelijk voor onze inwoners en uitgaande van de basisprincipes van Positieve gezondheid.

Een belangrijk instrument waar we sinds kort gebruik van kunnen maken is de Arrangementenmonitor. Deze monitor is een "interactief dashboard" en is bedoeld als ondersteuning bij het maken van analyses, beleidsvorming en evaluatie van de transformatie en de kerngerichte aanpak van het Sociaal team Roerdalen. Er wordt op kernenniveau gegevens vrijgegeven met betrekking tot aantallen indicaties en kosten van gemeentelijke maatwerkvoorzieningen (WMO, Jeugd en Participatiewet). Deze worden op kernenniveau gepresenteerd en geanalyseerd. Dit is een combinatie van gegevens van de gemeente , zorgverzekeraar, sociale zekerheid, GGD, CBS gezamenlijk met demografische kenmerken.

Dit is een goede ontwikkeling maar nog niet genoeg. We zullen ook fors moeten bezuinigen. RL! Vraagt om een zakelijke aanpak. Deze zakelijke aanpak hebben we gezocht in het feit dat we de zorgaanbieders een korting opleggen van 10%. Dat betekent meer kwaliteit met minder geld vanuit de regionale samenwerking MLO. Zorgaanbieders leggen vernieuwende plannen voor.

Verder gaan we met onze zorgaanbieders in gesprek en leggen zo nieuwe afspraken vast. Aan de hand van het "Zorginnovatie platform" is deze relatie gelegd. We hebben als doel dat de aanbieders hun facturatie beter stroomlijnen, zodat we eerder inzicht krijgen in de prognose van uitgaven en

deze eerder kunnen bijsturen. We vinden ook dat het aantal aanbieders fors terug moet. 150 aanbieders binnen het Zorgdomein zijn er echt te veel.

Als we kijken naar het huishoudboekje van de zorg moeten we constateren dat we vanaf 2015 het niet redden met het geld wat het Rijk ons uitbetaalt. We hebben veel jeugdigen in de speciale Jeugdzorg en die kosten heel veel geld. Aan de hand van een kwantitatief onderzoek 2017 hebben gekeken naar de oorzaken en die liggen toch vaak aan de voorkant (thuissituatie, financiële problemen). Door preventief zorg in te zetten in een vroeg stadium (denk aan een project als de orthopedagoog) hebben we al veel doorstroming naar dure zorg kunnen voorkomen (DR). Toch hebben wij niet altijd invloed op onze inwoners met een hulpvraag. Mensen kiezen hun eigen weg, waar ze met hun probleem naar toe gaan. Deze inwoners verdienen onze hulp en daar hebben ze recht op (zorgplicht).

We richten de toegang slimmer in, namelijk:

1. Door 1 Sociaal team voor heel Roerdalen.
2. Door met huisartsen de verbinding tussen de huisartsenpraktijk en Sociaal team te versterken.
3. Door het gesprek te voeren met de zorgaanbieders.
4. Door op onze eigen begroting te korten.

Hiermee werken we aan een structurele besparing, ook op Jeugdzorg en WMO zodat we in 2024 geen tekorten meer hebben op zorg en ondersteuning.

RL! vraagt ook of er een plan B is, mochten de bezuinigen niet lukken? Deze omvorming heeft tijd nodig, heel veel tijd. Het vergt van onze inwoners een andere manier van denken maar ook de organisatie van deze omvorming is niet eenvoudig. Het betekent dat we onze zorg, door het Sociaal Team, in Roerdalen weer anders benaderen, om de maatschappelijke problemen die er nu zijn anders aan te pakken. Kunnen we deze problemen niet aanpakken, en ook niet kerngericht, dan rest ons nog maar 1 ding: Fors ingrijpen op een onorthodoxe manier, gewoon geen zorg meer leveren waar we als gemeente verantwoordelijk voor zijn. Of het schrappen van alle taken die niet wettelijk verplicht zijn. Dat betekent dat we alle lokale maatschappelijke voorzieningen niet meer faciliteren. Dit heeft als gevolg dat onze inwoners niet meer de zorg krijgen die ze nodig hebben. Dat is niet wat het college wil!!! We staan volledig achter de "omvorming". We zullen de raad in de Planning en control cyclus op de hoogte houden van de ontwikkelingen (DR). Daarbij zullen we op geschikte momenten de raad ook informeren via raadsinformatiebrieven en bijeenkomsten. (indien nodig interactief, zoals de bijeenkomst van 15 oktober jl.)

Democraten Roerdalen schrijft dat het Sociaal team een grote rol krijgt binnen de Roerdalense samenleving. En dat dit een groot empathisch vermogen vergt. Dat is zeker waar. Ieder lid van het Sociaal team heeft zijn eigen specialisme. De samenwerking tussen de sociale partners is intensief. Men maakt gebruik van elkaars expertise en bespreekt in het team, casuïstiek. Verder is er ruimte voor training en intervisie.

Ondanks dat we leven met de beperkingen van Corona heeft het Sociaal team besloten om de fysieke spreekuren door te laten gaan. Dit geeft ook de ruimte om meer bekendheid te geven aan het Sociaal team.

Abonnementstarief:

Het abonnementstarief heeft een aanzuigende werking. Veel meer mensen maken gebruik van de WMO voorzieningen. We zien een fikse stijging in de kosten, waar voor we maar gedeeltelijk gecompenseerd worden door het Rijk.

Het klopt dat we tijdens het keukentafelgesprek toch ook wat meer sturen op zelfredzaamheid. Alleen het stellen van criteria 's kan niet binnen onze regelgeving. Maar het leert ons wel om goed individueel onderzoek te doen. En krijgt iedereen de hulp die ze echt nodig hebben.

Pilot orthopedagogen:

Ervaring leert ons dat dit een positief effect heeft. Kinderen belanden minder snel in Jeugdhulpverleningstrajecten omdat men in een vroeg stadium preventief (op school en in de klas) kan signaleren en aanpakken.

Een evaluatiemoment van deze aanpak is komende december. Dit is een bestuurlijk rapport van Stichting Swalm en Roer. Dit zal dan in januari 2021 met de raad gedeeld worden.

Hoe houden we onze inwoners betrokken:

PvdA wijst het college erop dat het zeer belangrijk is om onze inwoners betrokken te houden. En dat willen wij als college natuurlijk ook. We proberen zoveel mogelijk informatie te delen binnen de mogelijkheden die er nu zijn. Dit gebeurt via allerlei kanalen in de vorm van sociale media, OR6 en nieuwsbulletins die we versturen en in de bus laten vallen bij onze inwoners. Het is even niet mogelijk om fysieke bijeenkomsten te organiseren.

Er is een mooi initiatief voor onze jeugd gaande. Namelijk het project "de bus". Jongeren zijn samen met de jeugd -en jongerenwerkers bezig om een bus in te richten naar de wensen van de jongeren. Deze gaat fungeren als ontmoetingsplek. Er is al veel gebeurt. Sloopwerkzaamheden zijn in volle gang. Het jeugd -en jongerenwerk wil, als het weer mogelijk is, workshops organiseren voor de jeugd zodat ze leren timmeren en verven. Dus de bus staat even in de winterstalling maar komt er weer uit zo gauw het mogelijk is.

Voor extra informatie over de "Omvorming van het Sociaal Domein", wil ik verwijzen naar onderstaande link. Deze informatie is gedeeld op de raadsinformatie van afgelopen 15 oktober.

Jullie hebben toegang tot deze presentatie via onderstaande link. Let op: openen met Firefox of Chrome (niet met internet Explorer of in de Roerdalen-omgeving):

<https://filetransfer.kpn.com/download/2aec68af-1c6d-4015-bb30-c7f282718c8d#wS4OuFnS3GdwWWugDKsKXI0Qg-grA9tY7mzCfmNgnCU>

Eerste termijn Monique de Boer

Veilige dorpen – programma 3.

Er wordt aandacht gevraagd voor de woninginbraken in onze gemeente (DR).

De woninginbraken splitsen we in inbraken in woningen en inbraken in garages/schuren. Inbraken in woningen hebben een hoge prioriteit omdat de impact hiervan op de inwoners groot is. Er bleek vervolgens een toename te ontstaan van inbraken in schuren. Daar is extra aandacht aan gegeven

tijdens de surveillance- en wijkdiensten. We zien al vanaf het vierde kwartaal 2019 tot en met het tweede kwartaal 2020 een afname van diefstal uit woningen en uit garages/schuren. Zowel landelijk als lokaal. Het lijkt erop dat doordat mensen meer thuis blijven vanwege Corona ook het aantal inbraken is afgenomen.

Het aantal Halt zaken is niet zo sterk gestegen als Democraten Roerdalen stelt. Op de website www.waarstaatjegemeente.nl staan de cijfers van HALT per 10.000 jongeren. De gemeente Roerdalen heeft geen 10.000 jongeren. Deze cijfers zijn geëxtrapoleerd naar 10.000 jongeren en geven daarom een vertekend beeld. Uit onze cijfers van HALT blijkt dat er in de eerste 10 maanden van 2020 slechts 6 jongeren zijn aangemeld door Boa en politie. De lichte stijging zou veroorzaakt kunnen worden door de uitbreiding van de Boa-capaciteit. Wij zien in het Halt-traject nog steeds een effectieve manier om de jeugd aan te zetten tot beter gedrag en zullen dus hiermee doorgaan.

Wat betreft het onveiligheidsgevoel merken wij op dat we hier praten over subjectieve gevoelens van inwoners. Daarom zijn deze moeilijk door ons beleid te beïnvloeden. Wij proberen zo goed mogelijk voorlichting te geven, gericht op zelfredzaamheid van onze inwoners. Objectief gezien leven we veiliger dan ooit tevoren en hebben we de risico's -via de prioritering die we in de Veiligheidsregio hebben gemaakt- steeds beter in beeld. 'Natuurbranden' heeft bv een hoge prioriteit gekregen.

Wat betreft de aanrijtijden bij Prio 1-meldingen door de politie mag bekend worden verondersteld, dat deze aanrijtijden in een landelijk gebied hoger zijn dan in geconcentreerde stedelijke gebieden. We verwachten echter wel enige verbetering op dit punt. In het verleden moest de politie handmatig aangeven, dat ze ter plekke waren gearriveerd. Pas dan stopte de teller van de aanrijtijd. Dit melden werd in de hectiek wel eens vergeten, omdat direct hulp geboden moest worden. Onze politie beschikt nu over een gevisualiseerd systeem in de auto, waarbij het meldsysteem geautomatiseerd is.

Democraten Roerdalen merken op dat Boa's en politie afgelopen jaar meer zichtbaar in de wijken waren en vragen zich af of hierdoor meer zaken opgelost zijn? Zichtbaarheid in de wijken en oplossen van zaken, zijn twee verschillende dingen. Zichtbaarheid heeft vooral een preventief effect en kan zorgen voor een veilig gevoel. Er wordt daarentegen juist veel 'opgelost' vanachter de computer. Informatie wordt uitgewisseld tussen de basiseenheden en gespecialiseerde teams. Het voorkomen van aanslagen bv vindt plaats door digitaal te lezen, te koppelen en verbanden te leggen. Daarnaast maakt Cybercrime ook in onze gemeente een enorme vlucht. Er vindt op een steeds geraffineerdere manier Whats App-fraude plaats. We vragen hier met voorlichting zoveel mogelijk aandacht voor.

De PvdA informeert naar de werkwijze in het Damoclesbeleid en de gevolgen daarvan voor de bewoner. Iemand die een hennepplantage in zijn woning heeft, loopt het risico dat de burgemeester (geen collegebevoegdheid) zijn of haar woning tijdelijk sluit door middel van een last onder bestuursdwang. Wij hebben dit in Limburg breed bekend gemaakt, zodat ieder hiervan op de hoogte is of kan zijn. Een woning kan volgens ons Damoclesbeleid bij een hennepplantage voor de duur van 3 maanden worden gesloten. Deze maatregel is vooral ter bescherming van de omwonenden, omdat een plantage brandgevaarlijke situaties oplevert en op die manier wordt

bewerkstelligd dat het pand uit het criminele circuit gehaald wordt. Het is niet bedoeld als strafmaatregel. De burgemeester past het Damoclesbeleid nooit voetstoots toe. De betrokkene wordt altijd gehoord en in ieder geval volgt een individuele beoordeling, waarbij aansluiting wordt gezocht bij de heersende jurisprudentie. De rechter toetst streng, omdat het niet om een lichtzinnige maatregel mag gaan.

Het is niet direct inzichtelijk wat het sluiten van een pand op de lange termijn met de (voormalig) bewoner doet. Sommige bewoners zitten na het aantreffen van drugs (langdurig) gedetineerd, ze verhuizen naar een andere gemeente of verdwijnen compleet uit beeld. Verder spelen privacyoverwegingen een rol waardoor niet wordt bijgehouden waar mensen verblijven.

De vraag hoe we de meldingsbereidheid op het gebied van ondermijnende criminaliteit kunnen verhogen (PvdA) vraagt om een tweeledige aanpak: regelmatige communicatie en zichtbaarheid van een daadwerkelijke aanpak van ondermijnende criminaliteit. We hanteren de volgende methodes:

Via berichtgeving in columns, op onze sites en via campagnes van het RieC vragen wij regelmatig aandacht voor het signaleren en melden van misstanden. Zo proberen we het bewustzijn van de gevaren van 'erin sluipende criminaliteit' bij onze inwoners te vergroten. Eind 2019 hebben we een bijeenkomst georganiseerd voor de beheerders van WhatsApp buurtpreventie-apps. Daar is onder meer een terugkoppeling gegeven over politiecijfers, maar ook een presentatie over het thema ondermijning en het herkennen én melden van bijvoorbeeld hennepplantages of drugslaboratoria. Regelmatig voeren wij controles uit. De gemeente controleert dan in samenwerking met partners zoals politie of Belastingdienst woningen en loodsen. De zichtbaarheid van deze veiligheidspartners gezamenlijk in de wijken, maar ook het communiceren van eventuele uitkomsten laat zien, dat de gemeente optreedt tegen ondermijnende criminaliteit.

Inwoners weten ons steeds beter te vinden. Via Fixi of MMA (Meld Misdaad Anoniem) worden ook met regelmaat op een laagdrempelige manier meldingen gedaan van bijvoorbeeld drugsgebruik of drugsoverlast.

Momenteel hebben de politie en Boa's veel extra werk aan het handhaven van Coronamaatregelen.

Eerste termijn Jan Smits

Krachtige Dorpen - programma 1

In antwoord op de vraag van DR over het huisvestingsplan onderwijs kunnen wij berichten dat de planning is om het IHP in het eerste kwartaal 2021 voor te leggen aan de raad. De planontwikkeling voor de scholen in Vlodrop en Posterholt wordt parallel aan het IHP voorbereid. Na besluitvorming zetten we het proces in Posterholt inhoudelijk en samen met het schoolbestuur voort.

In Vlodrop wordt de planontwikkeling voor de school ook voorbereid en is deze gekoppeld aan de ontwikkeling van de integrale dorpsaccommodatie. Hierover wordt de raad voor het einde van dit jaar geïnformeerd.

Economie, Natuur, Toerisme, Cultuur en Duurzaamheid – programma 4

Democraten Roerdalen vraagt naar de stand van zaken van de gebiedsontwikkelingen. Het project Herkenboscherbroek is qua uitvoering afgerond. De overdracht van gronden en beheer vanuit de Provincie Limburg heeft echter nog niet plaatsgevonden. Momenteel loopt er een pilot in het gebied, uitgevoerd door de Provincie Limburg, om het beheer kostenneutraal uit te kunnen voeren. Wanneer dit project succesvol verloopt, zal de grond en het beheer overgedragen worden aan de gemeente.

Het ruilverkavelingsproject 'Schil van Montfort' bevindt zich momenteel in de opstartfase. Op initiatief van de LLTB vinden er momenteel gesprekken plaats tussen grondeigenaren, waar de gemeente Roerdalen ook bij betrokken is. Naar verwachting zal dit project eind 2021 afgerond worden.

In het gebied Flinke Ven is een ruilverkaveling (op initiatief van de Provincie Limburg) momenteel nog niet concreet. Wel heeft de gemeente Roerdalen de laatste twee jaren veel grond in dit gebied pachtvrij kunnen maken, wat een eventuele kavelruil in de toekomst makkelijker maakt.

Als er in het kader van de realisatie van het fietspad aan de Rothenbacherweg ontwikkelingen zijn (DR) wordt de gemeenteraad uiteraard op de hoogte gehouden.

Wij zijn het eens met de opmerking van DR dat goed onderhoud en uitstraling de toeristische en recreatieve mogelijkheden versterkt voor wandelaars en fietsers door de hele gemeente. Dit heeft continu onze aandacht, uiteraard wel binnen de financiële kaders die jaarlijks gesteld worden.

DR vraagt ook naar de haalbaarheid van een herstructureringsfonds. Het eerste idee achter het herstructureringsfonds was om deze te voeden vanuit middelen die worden gegenereerd uit de beleidsregel Woningbouwcompensatie 2019 (met andere woorden: het samengaan van de voorziening woningbouwcompensatie en het beoogde herstructureringsfonds). Vanwege het unaniem aangenomen amendement waardoor de voorgestelde compensatiebedragen grotendeels verlaagd zijn naar €0 vindt er feitelijk geen voeding van het fonds plaats. Ons idee is nu om, na vaststelling van de omgevingsvisie, vanuit de bijbehorende projectenlijst een koppeling te maken met de (nieuwe) nota grondbeleid. We willen dan van daaruit middelen genereren en spelregels om middelen uit het fonds te kunnen halen. Dit wordt in 2021 verder uitgewerkt.

In het kader van investeren om te renderen maken bijna alle fracties opmerkingen. DR vraagt of een energiepark op de Meinweg tot de mogelijkheden behoort. De VVD geeft aan dat we niet op de stoel van een ondernemer moeten gaan zitten en ziet dit als vorm van meer of minder machtsmisbruik. Ons Roerdalen stelt vragen bij het eventueel zelf ontwikkelen van een energiepark en geeft aan dat we hiervoor energie-coöperaties hebben. Daarnaast heeft OR andere ideeën bij investeren om te renderen. RL! vraagt zich af of de geschetste rendementen reëel zijn en stelt dat de echte durfinvesteerders hun slag al geslagen hebben.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat er velen mogelijkheden zijn om rendement te halen uit investeringen. Rendementen hangen af van het te lopen risico. Er zijn in den lande al meerdere voorbeelden van gemeenten die op één of andere manier rendement halen uit hun investeringen. Daar sluiten wij bij aan. Als we het wiel niet zelf hoeven uit te vinden gaan we dat ook niet doen.

Wij waken er in ieder geval voor om op de stoel van de ondernemer te gaan zitten in reactie op de opmerking van de VVD. Zoals OR stelt zijn energie-coöperaties inderdaad een mogelijke partij die energieparken in samenspraak met andere partijen kunnen ontwikkelen, aanleggen en exploiteren. Als gemeente kunnen we hierin investeren, wat een bepaald rendement oplevert en waarbij het risico van de gemeente normaliter beheersbaar is. Een mooi voorbeeld uit onze directe omgeving is een mogelijk windmolenpark in Echt Susteren. Een park dat ontwikkeld wordt voor rekening en risico van de gemeente. Ervaringscijfers van deskundigen spreken van een rendement tussen de 10% en 15%, waarbij zoals gesteld ook het nodige risico aan kleeft. Kosten van inhuur van mankracht en deskundigen worden uiteindelijk verdisconteerd in het project (OR). Een dergelijk project behoort tot de mogelijkheden waarbij het aan de gemeenteraad is te bepalen of risico en rendement in verhouding staan. Concrete voorstellen worden uiteraard aan de raad voorgelegd.

Mogelijke locaties van een energiepark (windmolens en/of zon) worden binnenkort in samenspraak met uw raad in beeld gebracht. Dit in reactie op de opmerking van DR. De bewuste afweging maken tussen opbrengst en meerwaarde van schaarse grond waarover de PvdA schrijft is één van de criteria in de besluitvorming.

We kunnen, om rendement te creëren, uiteraard ook investeren in onze verbonden partijen zoals de VVD stelt. We hebben dit bijvoorbeeld gedaan bij Enexis. Opgemerkt hierbij kan wel worden dat het rendement een stuk lager is, waarbij het risico ook navenant lager is. Het is ons bekend dat WML in een traject van herfinanciering zit. Een dergelijke concrete vraag ligt echter nog niet voor. Het bepalen van een rendement is derhalve nog niet mogelijk.

Rendement van deelname zorgt, afhankelijk van de looptijd van een project voor structurele inkomsten. Windmolens en/of zonneweides leveren daarnaast, indien geëxploiteerd door derden, OZB inkomsten op.

Ons Roerdalen heeft nog andere ideeën om de economie te versterken en daarmee inkomsten te genereren en spreekt over een hippisch evenemententerrein. Het is het college niet geheel duidelijk of we dit zelf zouden moeten ontwikkelen, anders levert dit voor de gemeente direct alleen OZB opbrengst op. Indirect levert dit voor een gemeente weliswaar meer op maar dat is niet het uitgangspunt geweest voor deze begroting. Wij zien het initiatiefvoorstel met belangstelling tegemoet. Datzelfde geldt voor een goed ondernemersklimaat om ondernemers te prikkelen zich in Roerdalen te vestigen. We hebben als gemeente weliswaar weinig bedrijfslocaties waar ondernemers zich kunnen vestigen, maar ook hier levert dit voornamelijk OZB op als direct rendement.

Het doet ons deugd dat Roerstreek Lokaal! de aanpak om te komen tot een nieuwe omgevingswet weet te waarderen, maar vraagt wel om meer ambitie en innovatie waarbij ze tevens aangeven dat dit niet perse de stippen op de horizon zijn. De nieuwe omgevingswet en bijbehorende visie wordt interactief aangepakt samen met de raad, een groep stakeholders en inwoners. De signalen die we horen bij de diverse partners leiden wat het college betreft tot een rode draad waarop de visie wordt gebaseerd. Ook hier geldt "Samen Doen".

Woonomgeving – programma 5

Democraten Roerdalen vraagt of het focussen op terugdringen van onze woningvoorraad krimp niet in de hand werkt. De focus ligt niet bij het terugdringen van de woningvoorraad maar ligt

momenteel bij de uitvoering van principeverzoeken en plannen om te bouwen. De provincie heeft aangegeven dat de directe koppeling tussen de opgave voor het terugdringen van de planvoorraad en het versterken van kwalitatieve planvoorraad van elkaar worden losgekoppeld maar dat aandacht en afbouw van planreductie noodzakelijk blijft. Dat betekent dus niet dat er lukraak gebouwd kan worden omdat de in de structuurvisie wonen gemaakte afspraken van kracht blijven. Bij de behoefte aan woningen moet de gemeente ook rekening blijven houden met toekomstige demografische ontwikkelingen. Democraten Roerdalen verwijst ook nog naar de beleidsregel wonen. In 2019 is deze beleidsregel door de gemeenteraad, middels een unaniem aangenomen amendement, aangepast en is voor woningen waar weinig tot geen behoefte een compensatiebedrag ingesteld.

DR vindt het voorbarig om nu al verdunningsgebieden aan te wijzen. We zetten in op zowel herstructureren (verdunnen) als nieuwbouw. Gelet op de meest recente huishoudensprognoses moeten we ervan uitgaan dat het aantal huishoudens in 2050 is afgenomen. Het is daarom van belang om vooruitlopend op deze krimp en andere opgaven (bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid; voor een aantal woningen uit de jaren 50 en 60 zijn de verplichte verduurzamingsmaatregelen te kostbaar t.o.v. de woningprijs) ook al herstructureringsgebieden in deze omgevingsvisie aan te wijzen. Zodat we plannen kunnen gaan maken op de wijze waarop een herstructurering en transformatie van de woningvoorraad plaats kunnen vinden. Als bijkomend voordeel kan worden opgemerkt dat we als gemeente in voorkomende gevallen juridisch sterker staan als je deze gebieden aanwijst op het moment dat je meer bouwt dan de toekomstige behoefte. Je hebt dan immers wel al rekening gehouden met krimp. Het fysiek herstructureren zal echter pas later plaatsvinden. Hiervoor beschikken we nu ook niet over middelen.

DR vraagt verder wanneer de eerste woningen gebouwd gaan worden in het Holsterveld. Momenteel zijn we bezig te onderzoeken welk woningbouwprogramma het beste gerealiseerd kan worden. Hierbij nemen wij de, door de gemeenteraad in september aangenomen motie, inzake een mogelijk zwaarder woningbouwprogramma, in de overwegingen mee. Na een stedenbouwkundige schets kan vervolgens de grondexploitatie in beeld worden gebracht. Grondverkoop en vergunningverlening kan dan naar verwachting eind 2021 worden opgestart.

Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen – programma 6

De PvdA vraagt of de fietspadverlichting tussen Vlodrop en Posterholt nog in de planning staat. Dit kunnen wij bevestigend beantwoorden. Wanneer de verlichting gerealiseerd wordt kunnen we nu nog niet precies zeggen. Verschillende soorten vleermuizen maken gebruik van de bomenrij langs de Angsterweg. Door het aanbrengen van permanente verlichting wordt het leefgebied verstoord. Een goed alternatief is het aanbrengen van slimme verlichting. Dit is echter geen kant-en-klaar product, vandaar dat we eerst gekozen hebben voor een pilot met een leverancier. Als we de pilot positief evalueren, wordt ook deze verlichting langs de Angsterweg aangebracht. Voldoet de verlichting niet aan onze verwachtingen dan wordt er gekozen voor een andere leverancier. We weten nu nog niet wanneer we die beslissing precies kunnen nemen, en zijn in overleg wanneer we voldoende informatie hebben kunnen vergaren om dit te doen. U wordt over de verdere ontwikkelingen op de hoogte gehouden.

Met betrekking tot de reconstructie Leropperweg zijn wij met diverse partijen (omwonenden, politie) in gesprek om te komen tot een definitief ontwerpplan. Het verbeteren van de verkeersveiligheid, waaronder ook de positie van de fietsers, is hierbij één van de belangrijkste randvoorwaarde.

Democraten Roerdalen vraagt hoe we de verdroging denken tegen te gaan, wat de concrete plannen zijn en wat er al gerealiseerd is. In alle boven- en ondergrondse plannen is de omgang met water een belangrijk afwegingskader. Waar mogelijk benutten we kansen en passen we een duurzame omgang met water toe, of stellen dit als eis bij ruimtelijke ontwikkelingen. Hierbij is het belangrijk om schoon regenwater zo veel mogelijk te scheiden, vast te houden en te infiltreren in het gebied waar het valt. Pas als dat niet mogelijk is, kijken we naar afvoer van het water. (voorbeelden hierbij zijn o.a. het realiseren van bergbezinkbassins en het project waterklaar d.w.z. afkoppelen regenwater)

Het veranderende klimaat zorgt voor uitdagingen op het gebied van hitte, droogte en wateroverlast. Dalende grondwaterspiegels zijn recent regelmatig in het nieuws. Oplossingen liggen niet voor het oprapen en de hele waterketen is aan zet om ons land en onze regio 'klimaatbestendig' te maken. Via de landelijke Deltaplannen, Deltaplan Hoge Zandgronden (DHZ) en Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) komt in de toekomst ook subsidie voor maatregelen die bijdragen aan het tegengaan van onder andere droogte. Via dit spoor dragen we ook als Roerdalen projecten aan, die via de regio gebundeld worden en als één bod voor Zuid Nederland bij het Rijk worden ingediend. Daarnaast hebben we binnen de samenwerking van Waterpanel Noord regionaal stresstesten laten uitvoeren om op hoofdlijnen een beeld te krijgen van knelpunten op het gebied van hitte, droogte en wateroverlast. De komende periode proberen we aan de hand van regionalen en lokale risico-dialogen te komen tot een uitvoeringsagenda. Belangrijk hierbij is dat de hele keten aan zet is om deze belangrijke thema's op de agenda te houden en integraal naar oplossingen te zoeken. Naast dit spoor werken we via campagnes zoals 'waterklaar' ook aan meer bewustwording bij burgers en bedrijven voor de water gerelateerde thema's.

Lokale heffingen

Inzake de kostendekkendheid leges doet zich een interessante ontwikkeling voor. Daar waar Ons Roerdalen aangeeft te streven naar zoveel mogelijk kostendekkendheid onder het mom van "de vervuiler betaald" geeft Roerstreek lokaal aan zich af te vragen of we alle leges wel kostendekkend moeten maken. Wij groeien steeds meer toe naar kostendekkendheid van leges. Dat is ook de weg die het college kiest, daarbij gesteund door eerdere signalen uit de gemeenteraad. In deze begroting is ook rekening gehouden met toenemende opbrengsten. In de raadsvergadering van december komt de legesverordening aan de orde. Dan wordt o.a. in ieder geval duidelijk gemaakt welke tarieven verhoogd zullen worden en de percentages kostendekkendheid worden inzichtelijk gemaakt. Het is dan aan uw raad om de gewenste richting aan te geven.

Ons Roerdalen doet de suggestie om te gaan tijdschrijven. De kostendekkendheid van onze legesproducten wordt berekend met behulp van een softwareprogramma dat bij meer dan 50 Nederlandse gemeenten in gebruik is. Dit programma rekent kostprijzen uit aan de hand van normtijden per functionaris per product. Verder worden voor de berekeningen de uurtarieven

gebruikt op basis van de normsalarissen uit ons functieboek. De genoemde grip op dienstverleningsprocessen bereiken we door het toepassen van de lean-methodiek zoals beschreven in de paragraaf bedrijfsvoering van de Programmabegroting 2021 - 2024. Via deze methodiek werken we er samen aan om de processen zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.

Financiële positie

Ons Roerdalen waarschuwt al voor een mogelijke artikel 12 status. Zover is het nog lang niet! Wij willen u erop wijzen dat er in onze tarieven nog een onbenutte belastingcapaciteit zit van € 1.439.000. Daarnaast is onze reservepositie nog ruim voldoende. Als College zijn we er niet op uit om de lasten voor onze burgers alsmäär te verhogen. Wij proberen de lastendruk zo laag mogelijk te houden. Maar we zullen nu alle lusten en lasten zoveel mogelijk moeten verdelen. Alvorens de provincie besluit tot een artikel 12 status zullen we de onbenutte belastingcapaciteit moeten gebruiken.

Ingetrokken
5/11/20

Motie

Raadsvergadering : 5 november 2020
Agendapunt : 5a
Registratienummer : *2020 1108*
Onderwerp : Programmabegroting 2021-2024; Beleidsregel compensatie woningbouwinitiatieven (2019)

De raad van de gemeente Roerdalen in vergadering bijeen op donderdag 5 november 2020,

Gehoord de beraadslaging,

Overwegende dat:

- de lokale woningmarkt (feitelijk) op slot zit;
- de vraag naar woningen voor specifieke doelgroepen al jaren het beschikbare aanbod overstijgt;
- voor de gemeente een belangrijke taak is weggelegd om de doorstroming te bevorderen;
- de conclusie mag worden getrokken dat er vraag is naar woningen die volgens moderne standaarden worden gebouwd, levensloopbestendig, energetisch zoveel als mogelijk zelfvoorzienend zijn en dus klaar zijn voor de toekomst;
- woningen voor kleinere huishoudens (senioren, starters en alleenstaande ouders) niet of onvoldoende voorradig zijn;

van oordeel dat:

- de beleidsregel compensatie woningbouwinitiatieven gemeente Roerdalen (2019) als doel heeft hier een positieve impuls aan te geven en woningbouwinitiatieven mogelijk te maken binnen de daarvoor gestelde (kwaliteits)kaders, zonder dat dit ten koste gaat van de planvoorraad;
- in de praktijk blijkt dat er tegen grenzen wordt aangelopen zoals strengere eisen in het Bouwbesluit v.w.b. de isolatienormen van gebouwen, waardoor een bredere (spouw)muur noodzakelijk wordt, als gevolg waarvan de beschikbare leefruimte voor nieuw te bouwen woningen steeds kleiner wordt;
- door het begrip (bruto) vloeroppervlakte te vervangen door het begrip gebruiksoppervlakte, wordt de ruimte, die nodig is om een volledig uitgeruste woning te realiseren, beter verankerd;
- een beperkte aanpassing van de beleidsregel compensatie woningbouwinitiatieven gemeente Roerdalen (2019) een positieve uitwerking kan hebben op de lokale woningbouwinitiatieven;

van mening dat de beleidsregel compensatie woningbouwinitiatieven gemeente Roerdalen (2019) op een aantal onderdelen dient te worden aangepast, zoals:

- artikel 1 Definities, sub "Grondgebonden seniorenwoning" zou als volgt kunnen gaan luiden: Woning met een gebruiksoppervlak van maximaal 120 m² en maximaal drie kamers (woonkamer en slaapkamers) en alle basisvoorzieningen (slaapkamer, badkamer, keuken) op de begane grond, incl. een evt. inpandige berging, excl. een evt. inpandige garage.
- artikel 1 Definities, sub "Tiny house" zou als volgt kunnen gaan luiden: "Kleine, volledig uitgeruste woning, met een gebruiksoppervlakte dat niet groter is dan 50 m². Een tiny house is op duurzame wijze gebouwd en is bedoelt om het hele jaar door bewoond te worden. Een recreatiewoning of een woonwagen is geen tiny house."

- aan Artikel 1 Definities zou een regel over "woningsplitsing" kunnen worden toegevoegd, welke als volgt zou kunnen gaan luiden: Een bestaande woning die gesplitst wordt in twee afzonderlijk en zelfstandig functionerende wooneenheden (eigen woonkamer, keuken, badkamer, toilet, slaapkamer). Die elk beschikken over voldoende (eigen) parkeerruimte conform het vigerende parkeernormenbeleid.
- aan Artikel 6 Financiële compensatie zou een regel over "woningsplitsing" kunnen worden toegevoegd, welke als volgt zou kunnen gaan luiden:

Type	Compensatiebedrag
Woningsplitsing	Nihil

verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

1. met inachtneming van het vorenstaande de gemeenteraad zo spoedig mogelijk een voorstel tot wijziging van de Beleidsregel compensatie woningbouwinitiatieven gemeente Roerdalen (2019) ter besluitvorming voor te leggen;
2. de gemeenteraad vóór 1 december 2020 te informeren indien een dergelijk voorstel niet vóór 16 december 2020 ter besluitvorming van de gemeenteraad in procedure kan worden gebracht.

en gaat over tot de orde van de dag.

J. Cremers, CDA

G. van Elmpt, Democraten Roerdalen

W. Van Pol, Roerstreek Lokaa!

Ingetrokken
5/11/2020

Amendement

Raadsvergadering : 5 november 2020
Agendapunt : 5a
Registratienummer : 2020 A 04
Onderwerp : Programmabegroting 2021 – 2024; Mantelzorgcompliment

De raad van de gemeente Roerdalen in vergadering bijeen op donderdag 5 november 2020.

Ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

1. De in de programmabegroting 2021-2024 doorgevoerde korting op het mantelzorgcompliment van € 175,- naar € 150,- te schrappen;
2. Het structurele financiële tekort van € 7.500,- als gevolg van het schrappen van de bezuiniging onder punt 1 vanaf 2022 te dekken uit de algemene reserve;
3. Het college wordt opgedragen om bij het voorbereiden van de Programmabegroting 2022-2025 met een structureel dekkingsvoorstel te komen in het Programma Participatie, Ondersteuning en Zorg (Sociaal Domein).

Toelichting:

In de Programmabegroting 2021-2024 is vanuit de herprioriteringsopgaaf een bezuiniging opgenomen op het Mantelzorgcompliment.

We willen als gemeente dat inwoners steeds meer zelf het initiatief nemen en participeren, waarbij de inwoners daarbij een betrokken en betrouwbare gemeente ervaren.

In de begroting is een specifiek budget opgenomen voor het Mantelzorgcompliment.

Mantelzorgers geven aan dat een vorm van persoonlijk compliment voor velen van hen belangrijk is. Het gaat bij hen dan om "gezien te worden, erkenning van hun werk, waardering voor hun inzet". Wij vinden het ook belangrijk dat juist mantelzorgers, die zich inzetten voor hun naasten, de zorg ontlasten en vaak zwaar belast zijn, deze blijk van waardering blijven ontvangen.

Dat is voor ons onderdeel van de intentie "samen doen". Daarom willen we dat dit budget in stand blijft om, op welke wijze dit dan ook ingevuld wordt, het mantelzorgcompliment jaarlijks te kunnen blijven verstrekken.

Als het college in de Programmabegroting 2022-2025 met een structureel dekkingsvoorstel komt is dekking vanaf 2022 uit de algemene reserve niet nodig.

J. Cremers, CDA

G. van Elmp, Democraten Roerdalen